

A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNY KÖZZÉTÉTELI LISTA

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett rendje

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az iskolában az alábbi tanulmányok alatti vizsgák tehetők le:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.
- különbözeti vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, és ezt igazolja.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, illetve ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül elkésik.

Különbözeti vizsga letételét írhatja elő az intézmény:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként.
- Iskolánk bármely évfolyamába belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg,

Különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

- A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
- A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szülei osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) tudják meg.

Vizsgaidőszakok.

- Javítóvizsga: augusztus 20.-augusztus 31. között
- Osztályozó vizsga: A félévi és év végi osztályozó értekezlet előtti tanítási hét
- Pótló és különbözeti vizsga a tanév bármely napján szervezhető.

Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiekől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

- Ha a vizsgázónak a 68. § (4) bekezdése alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételt kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat

elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

- A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
<i>FELSŐ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

Minimumkövetelmények magyar irodalom és magyar nyelv tantárgyból

1-2. évfolyam:

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására. Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szöveghűen mondja el a memoritereket.</p> <p>Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.</p> <p>Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban. Jelölje helyesen a <i>j</i> hangot 30–40 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.</p> <p>Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.</p>
---	---

3. évfolyam:

Olvadás, fogalmazás:

A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.

Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.

Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.

A memoritereket szöveghűen mondja el.

Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

Nyelvtan, írás:

Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje

fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.

A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén. Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.

4. évfolyam:

A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.

Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.

Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.

A memoriterek szöveghűen mondja el.

Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.

Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.

A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.

Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén. Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.

5. évfolyam:

Magyar irodalom

- A tanuló legyen képes életkorának megfelelő tempóban olvasni a tankönyv prózai és verses szövegeit
- Az ismert szövegeket tudja értelmezni
- Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt
- Adott műcímhez tudjon szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani: (Petőfi: János vitéz, Alföld, Arany: Családi kör, Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk).
- Ismerje a János vitéz, a Tündérszép Ilona, A Pál utcai fiúk tartalmát, szereplőit
- Ismerje az alábbi fogalmakat, tudja azok legfőbb sajátosságait: epika, líra, mese, elbeszélő költemény, regény
- Tudja felsorolni a szóképeket: metafora, hasonlat, megszemélyesítés, ismert szövegben tanári segítséggel ismerje fel őket

- Memoriterek: a tanév során a szaktanár által kijelölt versszakok. (Petőfi: János vitéz I. fejezetből részletek, Petőfi S.: Az alföld – részletek, Arany János: családi kör - részletek))
- 8-10 mondatos fogalmazás írása adott témában tartalmi és fogalmi szabályok betartásával (bevezetés, tárgyalás, befejezés)

Magyar nyelv

- Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.
- Ismerje a következőket: hangok felosztása, a magán- és a mássalhangzók időtartam szerinti felosztását
- Tudja felsorolni a helyesírási alapelveket
- Ismerje az abc-t, a betűrendbe sorolás szabályait, a szótagolást és ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni
- Tudjon egyjelentésű és rokon értelmű szavakat gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentést a szavak között
- 15 szólás, 15 közmondás ismerete, értelmezése

6. évfolyam

Magyar irodalom

- Fogalmak ismerete: monda, ballada, elbeszélő költemény, regény, konfliktus, allegória
- Tudjon megnevezni és felidézni két mondát: szereplők, cselekmény, helyszín
- Tudja felidézni Arany János A walesi bárdok című balladájának történetét
- Legyen tisztában a kijelölt kötelező olvasmány cselekményével, tudja felsorolni a szereplőit
- Memoriterek: Arany János A walesi bárdok című művének kijelölt versszakai (minimum 6 vsz.)
- Arany János Toldi című művéből a tanév során kijelölt versszakok (6 versszak)
- Ismerje a Toldi cselekményét, tudja megnevezni főbb szereplőit
- Ismerje Gárdonyi Géza: Egri csillagok c. művének történelmi hátterét, képes legyen megfogalmazni azt. Tudja megnevezni és csoportosítani a regény főbb szereplőit
- 10-15 mondatból álló fogalmazás

Magyar nyelv

- Ismerje fel a következő szófajokat különböző szövegekben: főnév, melléknév, számnév, ige, névmások (személyes, mutató, birtokos, visszaható, kölcsönös, kérdő) névelő, igekötő
- Tudja megkülönböztetni a köznevet a tulajdonnévtől
- Ismerje a tulajdonnevek fajtáit, illetve az egytagú tulajdonnevek helyesírását. (a 30 szóból álló szójegyzékben található szavak helyesírása)
- Tudjon melléknévet fokozni (alap, közép, felső)
- Ismerje fel a határozott és határozatlan számnevet
- Ismerje az igével kapcsolatban a szám, személy, idő, mód fogalmát, ezek jeleit.

7. évfolyam

Magyar irodalom

- A tanuló legyen képes közepes nehézségű ismeretlen szöveg értő olvasására, az olvasott szöveg tartalmának elmondására
- Ismerje a reformkor legfőbb jellemzőit, tudja elhelyezni a korban, tudja íróit, költőit felsorolni
- Tudja megfogalmazni a 7. osztályban tanult írókat, költőket, irodalmi alkotásaikat tudja felsorolni
- Tudja felsorolni az irodalmi műnemeket (líra, epika, dráma) és a tanult műfajokat

- Tudja megfogalmazni a következő fogalmak legfontosabb jegyeit: dal, epigramma, óda, himnusz, elégia, regény, ballada, novella
- Tudja a következő memoriterek: Kölcsey F.: Himnusz, Vörösmarty M.: Szózat, Petőfi S.: Szeptember végén, Nemzeti dal
- Legyen tisztában Jókai Mór: A kőszívű ember fiai c. olvasmány cselekményével, tudja felsorolni a főbb szereplőit, és egy szempont szerint csoportosítani
- Ismerje Jókai Mór: A kőszívű ember fiai c. művének történelmi háttérét, képes legyen megfogalmazni azt
- Ismerje és tudja elmondani Mikszáth Kálmán: A néhai bárány c. novella cselekményét
- Tudjon egy 7. osztályban tanult verses alkotást elemezni (memoriterek közül)
- Adott témához a tartalmi és fogalmi szabályok betartásával 10-15 mondatból álló fogalmazás írása
- Fogalmak ismerete: dal, epigramma, óda, himnusz, elégia, regény, novella

Magyar nyelv

- Az egyszerű mondat elemzése, mondatrészek (alany, állítmány, tárgy, helyhatározó, időhatározó, módhatározó) felismerése, jelölései, szó szerkezetekben
- Felismerje részeshatározó, minőség-, mennyiség- és birtokos jelzőt
- Tudja megnevezni a tanév során megtanult mondatrészeket
- Megadott szavak segítségével mondatalkotás egy egyszerű mondattani ábra alapján

8. évfolyam

Magyar irodalom

- A tanuló legyen képes a szöveg értő olvasását biztosító olvasásra, az olvasott szövegtartalmának elmondására
- Tudja felsorolni a 8. osztályban tanult írók, költők nevét; tudjon említeni 8.-ban tanult irodalmi alkotásokat
- Legyen tisztában a Nyugat c. folyóirat jelentőségével
- Ismerje Ady Endre életútjának főbb pontjait
- Tudja az irodalmi műfajokat műnemek szerint elrendezni, ismerje a következő fogalmakat: líra, epika, dráma, dal, elégia, epigramma, regény, novella, ballada, óda
- Képes legyen a tanult írók, költők következő művének rövid tartalmi elemzésére:

Ady Endre: A föl-földobott kő

Móricz Zsigmond: Hét krajcár c. novella

József Attila: Tiszta szívvel, Születésnapomra

Radnóti Miklós: Nem tudhatom

- Tudjon 3 idén tanult költeményt könyv nélkül elmondani:

Ady Endre: A föl-földobott kő

József Attila: Tiszta szívvel

Radnóti Miklós: Nem tudhatom (részlet)

- Fogalmazási ismeretek: leírás vagy elbeszélés írása 10-15 mondatos fogalmazásban- hármas tagolással egy feldolgozott regény/novella alapján

Magyar nyelv

- Rendelkezzen a tanuló az előző években szerzett nyelvtani ismeretekkel minimális szinten
- Ismerje fel a mondatokat a beszélő szándéka szerint, az írásjeleket helyesen alkalmazza a végén
- Tudja megkülönböztetni az egyszerű és az összetett mondatokat
- Legyen képes tagolatlan szöveget mondatokra tagolni

- Tudjon szöveget leírni hallás után, 10-15 mondatot kb.10 perc alatt. Írástempója legyen megfelelő
- Írásképe legyen olvasható, áttekinthető
- Az alapvető tulajdonneveket írja helyesen (saját adatai)
- Ismerje a mondatvégi és mondatközi írásjeleket, tudja kis hibával alkalmazni
- Tudjon önéletrajzot, kérvényt írni, csekket kitölteni tanári segítséggel
- Legyen fogalma a nyelv főbb rétegeiről: köznyelv, irodalmi nyelv, nyelvjárás, diáknyelv
- Szövegértés - szöveg megértése - információ visszakeresése szövegből

Szövegértelmezés - véleménynyilvánítás a szöveg tartalmáról irányított kérdések alapján

Minimumkövetelmények matematika tantárgyból

1-2. évfolyam:

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Halmazalkotás.– Állítások igazságtartalmának eldöntése. Állítások megfogalmazása.– Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.– Több, kevesebb, ugyanynyi fogalmának helyes használata.– Néhány elem sorba rendezése próbálgatással. <p><i>Számtan, algebra</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték ismerete.– Római számok írása, olvasása (I, V, X).– Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értéke. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.– Számok képzése, bontása helyi érték szerint.– Matematikai jelek: +, –, •, :, =, <, >, () ismerete, használata.– Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.– Szorzótábla ismerete a százaskörben.– A műveletek sorrendjének ismerete.– Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.– Páros és páratlan számok megkülönböztetése.– Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása. <p><i>Összefüggések, függvények, sorozatok</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.– Számpárok közötti kapcsolatok felismerése. <p><i>Geometria</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.– A test és a síkidom megkülönböztetése.– Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint.– Tájékozódási képesség, irányok ismerete.– A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Átváltások szomszédos mértékegységek között. Mennyiségek közötti összefüggések felismerése. Mérőeszközök használata. <p><i>Valószínűség, statisztika</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Adatokról megállapítások megfogalmazása.
--	---

3. évfolyam:

Témakörök:

1. *Gondolkodási és megismerési módszerek*

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.

- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.

2. Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása (1000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 1000-es számkörben.
- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 1000-es számkörben.
- Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
- Becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás száz-as számkörben.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
- Fejben számolás 1000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Egyszerű szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.

3. Összefüggések, függvények, sorozatok

- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.

4. Geometria

- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, tömeg, űrtartalom és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.

5. Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.

Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete

4. évfolyam:

Témakörök:

6. *Gondolkodási és megismerési módszerek*

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.

7. *Számтан, algebra*

- Számok írása, olvasása (1000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 1000-es számkörben.
- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 1000-es számkörben.
- Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
- Becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás száz-as számkörben.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
- Fejben számolás 1000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Egyszerű szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.

8. *Összefüggések, függvények, sorozatok*

- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.

9. *Geometria*

- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, tömeg, űrtartalom és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
-

10. Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.

Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete

5. évfolyam

□ Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) a természetes számok körében.

- Becslés, fejszámolás kerekített értékekkel a természetes számok körében.
- Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1.000-rel fejben.
- Szóbeli műveletek (összeadás, kivonás) az egész számok körében.
- A tört értelmezése.
- Egyszerű szóveges feladatok megoldása következtetéssel.
- A kör szerkesztése, a sugár és az átmérő fogalma.
- A téglalap, négyzet kerületének és területének számolása.
- A hétköznapi életben használt mértékegységek ismerete és átváltása (tömeg, hosszúság, terület).

6. évfolyam

- Oszthatóság 2-vel, 5-tel, 10-zel.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) a természetes számok körében.
- Becslés, fejszámolás kerekített értékekkel a természetes számok körében. □ Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1.000-rel fejben.
- A tört értelmezése.
- Szóbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) az egész számok körében.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) tizedes törtekkel.
- Az egyenes arányosság felismerése és alkalmazása.
- Százalékszámítás: százaléktört kiszámolása.
- Egyszerű szóveges feladatok megoldása következtetéssel.
- A kör szerkesztése, a sugár és az átmérő fogalma.
- A négyszögek fajtáinak rajzolása és felismerése (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet).
- A téglalap, négyzet kerületének és területének számolása.
- A háromszög kerületének számolása.
- A hétköznapi életben használt mértékegységek ismerete és átváltása (tömeg, hosszúság, terület).
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése.
- Grafikonok értelmezése, adatok leolvasása.

7. évfolyam

- A hatvány fogalma, értelmezése.
- Oszthatóság 2-vel, 5-tel, 10-zel.

- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) a természetes számok körében. Becslés, fejszámolás kerekített értékekkel. □ Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1.000-rel fejben.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) az egész számok körében.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) tizedes törtekkel.
- Műveletek közönséges törtekkel (összeadás, kivonás, szorzás, osztás).
- Az egyenes arányosság és a fordított arányosság felismerése és alkalmazása.
- Százalékszámítás: az alap, a százaléérték és a százalékláb kiszámolása.
- Az algebrai kifejezés fogalmának ismerete (együttható, változó, behelyettesítés, zárójelfelbontás).
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása.
- A hétköznapi életben használt mértékegységek ismerete és átváltása (tömeg, hosszúság, terület, térfogat, űrmérték).
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése.
- Tengelyes tükrözés szerkesztése.
- Grafikonok, táblázatok értelmezése, adatok leolvasása.

8. évfolyam

- A hatvány fogalma, értelmezése.
- Oszthatóság 2-vel, 5-tel, 10-zel.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) a természetes számok körében. Becslés, fejszámolás kerekített értékekkel.
- Szorzás és osztás 10-zel, 100-zal, 1.000-rel fejben.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) az egész számok körében.
- Írásbeli műveletek (összeadás, kivonás, szorzás, osztás) tizedes törtekkel.
- Műveletek közönséges törtekkel (összeadás, kivonás, szorzás, osztás).
- Az egyenes arányosság és a fordított arányosság felismerése és alkalmazása.
- Százalékszámítás: az alap, a százaléérték és a százalékláb kiszámolása.
- Az algebrai kifejezés fogalmának ismerete (együttható, változó, behelyettesítés, zárójelfelbontás).
- Egész együtthatós, legfeljebb 5 lépésben megoldható egyenlet megoldása mérlegelvvel.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása.
- A háromszög fajtáinak felismerése és rajzolása (szögek és oldalak szerinti csoportok). □ A négyszögek fajtáinak rajzolása és felismerése (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet).
- A háromszög, téglalap, négyzet, kör kerületének és területének számolása.
- A téglatest és a kocka felszínének és térfogatának számolása.
- A hétköznapi életben használt mértékegységek ismerete és átváltása (tömeg, hosszúság, terület, térfogat, űrmérték). □ A Pitagorasz-tétel alkalmazása.
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése.
- Tengelyes tükrözés szerkesztése.

Grafikonok, táblázatok értelmezése, adatok leolvasása.

Minimumkövetelmények történelem, társadalom és állampolgári ismeretek tantárgyból

5. évfolyam

történelmi források (írott, íratlan, hagyományok- példákkal)

az ókori keleti birodalmak (Egyiptom, Mezopotámia, India, Kína) találmányaik és jellemzőik
az ókori Görögország és Róma (kiemelkedő személyek, fogalmak: polisz, demokrácia, provincia, kereszténység, Colosseum, gladiátor, Caesar, Hannibál, Jézus, Nagy Sándor, Spartacus, görög és római Istenek.....)

a középkor kezdete (iszlám vallás jellemzői, a középkori birtokok és jobbágyság jellemzői, terhei)

a magyar őstörténet (őshazák, vándorlás, honfoglalás)

az Árpád-házi királyok (Szent István és IV. Béla uralkodása és tevékenységük jelentősége)

6. évfolyam

a középkori Magyarország (Anjouk, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi Mátyás uralkodása és jelentősége)

az újkor (földrajzi felfedezések és hatásaik, a reformáció mozgalma, jelentősége)

kiemelkedő személyek: a Napkirály, Nagy Péter cár, Napóleon császársága

Magyarország az újkor kezdetén: az ország 3 részre szakadása, Erdély aranykora és Bethlen Gábor, II. Rákóczi Ferenc szabadságharca, Mária Terézia és II. József uralkodása

reformkor Magyarországon: Széchenyi István és Kossuth Lajos szerepe, 1848. március 15. eseményei, a szabadságharc nagy csatái, helyszínei és leverése

7. évfolyam

nemzetállamok kora: az olasz és német egység, az amerikai polgárháború (Garibaldi, Bismarck, Lincoln)

Magyarország a szabadságharc után: megtorlás, az önkényuralom kora, a kiegyezéshez vezető út, az osztrák-magyar monarchia jellemzői (Haynau, az aradi vértanúk, Deák Ferenc, Ferenc József, Andrássy Gyula.....)

az első és a második világháború (mind európai, mind magyar tekintetben)

eseménytörténete, fontos katonai szövetségek, meghatározó személyek –kiemelve: a trianoni béke

8. évfolyam

a világ a második világháború után (ENSZ, a hidegháború kora és jellemzői)

Magyarország a második világháború után (kommunista hatalom, Rákosi-korszak, 1956. forradalom, Kádár-rendszer, rendszerváltás)

napjaink globalizációs problémái

állampolgári ismeretek

Minimumkövetelmények Hon- és népismeret tantárgyból

- A tanulók ismerjék meg lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit.
- Ismerkedjenek meg a hagyományos gazdálkodó életmód fontosabb területeivel, a család felépítésével, a családon belüli munkamegosztással. A megszerzett ismeretek birtokában legyenek képesek értelmezni a más tantárgyakban felmerülő népismereti tartalmakat.
- Fedezzék fel a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak hagyományainak jelentőségét, közösségmegtartó szerepüket a paraszti élet rendjében.
- Ismerjék meg a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit. Váljon világossá a tanulók számára, hogyan függ össze egy táj természeti adottsága a gazdasági tevékenységekkel, a népi építészettel, hogyan élt harmonikus kapcsolatban az ember a természettel.

Minimumkövetelmények angol nyelv tantárgyból

I. Hallott szöveg értése - A tanuló megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol. - Ismert témához kapcsolódó rövid kérdések és kijelentések megértése.

II. Olvasott szöveg értése - Tudjon tanult szavakat, mondatokat felolvasni. - Egyszerű szövegeket elolvas és megért. - Ismert nyelvi elemekből álló néhány mondatos szövegben megtalálja a fontos információkat.

III. Beszédkészség - Egy szóval, vagy egyszerű mondattal válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre. - Néhány dalt vagy mondókát, rövid párbeszédet előad. - Ismert dolgokat megnevez.

IV. Íráskészség - A tanuló helyesen lemásol ismert szavakat. - Tanult dolgok neveit leírja. - Minta alapján rövid, egyszerű mondatot alkot.

Család Üdvözlés. Bemutatkozás. Családtagok bemutatása. Számok. (1-20) Személyes névmások.

Hello. Good morning! I'm... My name is... Mother, father, brother, sister, grandmother, grandfather I'm...(years old.) I am, You are, He/She/It is

Iskola Alapszínék. Osztályterem berendezés. Tanszerek. Tanári utasítások megértése. ABC. Cselekvések. Igeragozás.

What's this?

It's a... Can/ can't

Állatok Tudjon min. 5 állatot megnevezni.

Testrészek- A fő testrészek megnevezése.

Lakás, ház A ház részei. Tudjon mondani 5 berendezési tárgyat.

Étkezés Élelmiszerek neve.

A továbbhaladás feltételei:

A tanuló fegyelmezett magatartása a tanítási órákon.

Hiánytalan felszerelés.

A tanórán a többiekkel együtt halad, írásbeli munkáit elkészíti.

A tanuló teljesítménye az év eleji szinthez képest fejlődést mutasson.

5-6. osztály

I. Hallott szöveg értése - Az elhangzó utasításokat megérti, azokra cselekvéssel válaszol. - Jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információkat kiszűr. - Egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

II. Olvasott szöveg értése - Ismert szavakat, rövid szövegeket helyes kiejtéssel elolvas. - Egyszerű szövegek lényegét megérti. - Ezekből néhány fontos információt kiszűr. - Az olvasott szöveghez kapcsolódó egyszerű feladatokat elvégez.

III. Beszédkészség - Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatokkal válaszol. - Kommunikál begyakorolt beszédfordulatokkal. - Dalok, mondókák, versek előadása.

IV. Íráskészség - Szavakat és rövid szövegeket lemásol. - Rövid mondatokat leír egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával. - Egyszerű adatlapokat kitölt. - Olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat elvégez.

Család Üdvözlés. Bemutatkozás. Családtagok bemutatása. Számok. (1-100) Sorszámnevek Személyes névmások.

Hello. Good morning! I'm... My name is... Mother, father, brother, sister, grandmother, grandfather, uncle, aunt I'm...(years old.) I am, You are, He/She/It is, We are, You are, They are

Iskola Alapszínek. Osztályterem berendezés. Tanszerek. Tantárgyak neve. Tanári utasítások megértése. ABC. Cselekvések. Igeragozás.

What's this?

It's a... Can/ can't

Idő kifejezése. Napirend. Szabadidős tevékenység.

What's the time? It's...

Állatok Tudjon min. 5 állatot megnevezni. Összehasonlítások

Emberek A testrészek megnevezése. Az emberek külső leírása. Ruházat: Tudjon megnevezni min. 5 ruhadarabot.

I have got...

Lakóhely, lakás, ház

Épületek. A ház részei. Tudjon mondani 10 berendezési tárgyat.

There is.../there are... In, on, under

Világ Országok. Összehasonlítások. (melléknév fokozás) Időjárás.

good, better, the best

Tudjon mondani 5 időjárással kapcsolatos szót. Étkezés Élelmiszerek neve. Étkezések megnevezése.

A továbbhaladás feltételei:

A tanuló fegyelmezett magatartása a tanítási órákon.

Hiánytalan felszerelés.

A tanórán a többiekkel együtt halad, írásbeli munkáit elkészíti.

A tanuló teljesítménye az év eleji szinthez képest fejlődést mutasson.

7-8. osztály

I. Hallott szöveg értése - Megérti az utasításokat, azokra cselekvésekkel válaszol. - Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kéréseket, kijelentéseket megért. - Ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből a fontos információkat feladatok segítségével kiszűri. - Ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokkal megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

II. Olvasott szöveg értése - Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegeket megért. - Lényeges információkat megtalál egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon, menetrendben, rövid újságcikkben) - Egyszerű üzeneteket, leveleket megért. - Az olvasott szöveghez kapcsolódó egyszerű feladatokat elvégez. - Egyszerű, rövid történetek mesék, versek olvasása.

III. Beszédkészség - A tanuló mondanivalóját begyakorolt beszédfordulatok alkalmazásával tudja kifejezni. - Tud kérdéseket feltenni, illetve azokra válaszolni. - Mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédet egyszerű mondatokkal meg tud fogalmazni. - Egyszerű mondatokkal megfogalmazott szöveget el tud mondani.

IV. Íráskészség - Szavakat, rövid szövegeket lemásol. - Megadott témával kapcsolatban tudjon gondolatokat, rövid mondatokat írni. - Olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat elvégez.

Család Üdvözlés. Bemutatkozás. Családtagok bemutatása. Legjobb barát bemutatása.

Számok. (1-1000) Évszámok. Sorszámnevek. Személyes névmások.

Hello. Good morning! I'm... My name is... Mother, father, brother, sister, grandmother, grandfather, uncle, aunt Her/His name is... I'm...(years old.) I am, You are, He/She/It is, We are, You are, They are

Iskola Színek. Az én iskolám. Osztályterem berendezés. Tanszerek. Tantárgyak neve. Tanári utasítások megértése. Cselekvések. Igeragozás. Jövőbeli tervek Nevezzen meg min. 5 foglalkozást.

What's this?

It's a... Can/ can't Will

Idő Idő kifejezése. Napirend. Szabadidős tevékenység. Igeidők ismerete (jelen, múlt, jövő)

What's the time? It's... Simple present Simple past Simple future

Állatok, természet Tudjon min. 15 állatot megnevezni. Tudjon min. 5 környezetvédelemmel kapcsolatos kifejezést. Összehasonlítások Országismeret : London

Emberek A testrészek megnevezése.

I have got...

Az emberek külső leírása. Ruházat: Tudjon megnevezni min. 10 ruhadarabot. Egészség, betegség Tudjon megnevezni 5 betegséget és 5 egészséges életmóddal kapcsolatos szót

I'm wearing...

I have a headache.

Lakóhely, lakás, ház Épületek. Tudjon 10 épületet megnevezni. A ház részei. Tudjon mondani 10 berendezési tárgyat. A saját szobájának leírása. A város bemutatása.

There is.../there are... In, on, under, opposite, next to, between, in front of

Világ Országok. Összehasonlítások. (melléknév fokozás) Környezetvédelem. Tudjon megnevezni 5 környezetvédelemmel kapcsolatos kifejezést. Időjárás. Tudjon mondani 5 időjárással kapcsolatos szót.

good, better, the best

Étkezés Élelmiszerek neve. Étkezések megnevezése.

Telekommunikáció, média

Számítógép. Tudja megnevezni a számítógép legalább 5 részét. Internet. Tudjon mondani 3 dolgot, amire az Internetet használja. Televízió. Tudjon megnevezni 5 műsor fajtát és 5 film típust.

A továbbhaladás feltételei:

A tanuló fegyelmezett magatartása a tanítási órákon.

Hiánytalan felszerelés.

A tanórán a többiekkel együtt halad, írásbeli munkáit elkészíti.

A tanuló teljesítménye az év eleji szinthez képest fejlődést mutasson

Minimumkövetelmények környezetismeret tantárgyból

1-2. évfolyam:

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>Az emberi test nemre és korra jellemző arányainak leírása, a fő testrészek megnevezése. Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása.</p> <p>Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása.</p> <p>Az élővilág sokféleségének tisztelete, a természetvédelem fontosságának felismerése.</p> <p>Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén. Az évszakos és napszakos változások felismerése és kapcsolása életmódbeli szokásokhoz. Az időjárás elemeinek ismerete, az ezzel kapcsolatos piktogramok értelmezése; az időjáráshoz illő szokások.</p> <p>Használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítása tulajdonságaik szerint, kapcsolat felismerése az anyagi tulajdonságok és a felhasználás között. Mesterséges és természetes anyagok megkülönböztetése. A halmazállapotok felismerése.</p> <p>Egyszerű megfigyelések végzése a természetben, egyszerű vizsgálatok és kísérletek kivitelezése. Az eredmények megfogalmazása, ábrázolása. Ok-okozati összefüggések keresésének igénye a tapasztalatok magyarázatára.</p>
---	---

3. évfolyam:

- A felszíni formák megfigyelése terepasztalon, maketten vagy saját készítésű modellen (pl. homokasztalon) és összevetése térképpel, földgömbbel. A település és közvetlen környezete felszíni formakincseinek összekötése a modellezett formákkal.
- A fő világtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben.
- Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjelek megismerése.
- Víz körforgásának és a csapadékformák ismerete.
- Lakóhely jellemzői, lakóhely közlekedése.
- Példák, illusztrációk gyűjtése különböző korok, kultúrák szépségideáljaira. Annak felismerése, hogy nem minden szépségideál vagy divat hat előnyösen egészségünkre, egyes szokások pedig kifejezetten egészségkárosítóak (tűsarkú cipők, fűző stb.).
- Az emberek közötti testi különbségek és hasonlóságok megfigyelése. Példák alapján az öröklött tulajdonság megértése, tulajdonságok csoportosítása.
- A helyes és rendszeres testápolási szokások megismerése, gyakorlása. Annak felismerése, hogy a divat nem mindig az egészséges testápolási szokásokat közvetíti, gyakran felesleges vagy káros szokásokat is erőltethet.
- Személyes tapasztalat szerzése az érzékszervi és a mozgásszervi fogyatékkal élők életéről. Fogyatékkal élők elfogadása, segítése.
- Kalendárium készítése, jeles napok és természeti történések, népdalok, népköltések és versek, szépirodalmi részletek megjelenítésével.
- Példák keresése arra, hogyan látták el az ártéri gazdálkodásból élők táplálékigényüket (növények, tenyésztett állatok, halászat, vadászat), hogyan készítették és tartósították ételeiket, milyen használati tárgyakat és milyen nyersanyagokból készítettek, hogyan ügyeltek arra, hogy a megújuló természet hosszú távon is biztosítsa igényeiket. A

körültekintő emberi beavatkozás jelentőségének felismerése. A vízvédelem szerepének belátása.

- Az egészségünket károsító és védő szokások csoportosítása. Példák gyűjtése az aktív és passzív pihenésre. A betegségi tünetek felismerésének gyakorlása esetleírásokon keresztül. A fertőzés megelőzési módjainak gyakorlása. A gyógyítók munkájának elismerése, tisztelete. A rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése.
- Növény fejlődésének megfigyelése.
- Példaállatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).
- Példák gyűjtése kenyérfajtákra, összehasonlításuk különböző szempontok szerint. A kenyérsütés példáján a természet tiszteletének felismerése a hagyományos életmód egyszerű cselekvéseiben.

4. évfolyam:

Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére.

Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben.

A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése.

Képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására.

A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül, és a hagyományok szerepének értelmezése a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében.

Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint.

Egy természetes életközösség bemutatása.

Egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezése, az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás ismerete.

Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete.

Informatikai és kommunikációs eszközök irányított használata az információkeresésben és a problémák megoldásában.

Minimumkövetelmények természetismeret tantárgyból

5. évfolyam

1. negyedév:

Élet a kertben

Az őszi kert

Évszakok a kertben, a növények életfeltételei, csonthéjas gyümölcsfáink, a szőlő, a paprika, a káposztafélék.

Tájékozódás a valóságban és a térképen

A térkép, a térkép fajtái. A Föld, ahol élünk, földrajzi helymeghatározás.

Vizsga típusa: szóbeli felelet és topográfiai gyakorlat

2. negyedév:

Hegyvidékek, dombvidékek

Felszínformák, hegységképződés fajtái:vetődés, gyűrődés, vulkanizmus. Magyarország hegységei,

dombvidékei és azok gazdasági jelentősége.

Felszíni és felszín alatti vizek

Felszín alatti vizek, folyóvizek, tavak és védelmük.

Vizsga típusa: szóbeli felelet és topográfiai gyakorlat

3. negyedév:

Állatok a házban és a ház körül

Kutya, házimacska, sertés, szarvasmarha, házityúk, házi veréb, füstifecske, házi légy.

Élet a kertben

A tavaszi kert

Vöröshagyma, tulipán, burgonya, földigiliszta, éti csiga.

Vizsga típusa: szóbeli felelet

4. negyedév:

Az erdő életközössége

Lombhullató fák és cserjék, örökzöldek, rovarok a fákon és a fákban, madaraink, gombák, mohák,

harasztok, nagyvadak és ragadozók. Az erdő haszna és védelme.

Vizsga típusa: szóbeli felelet, írásbeli röpdolgozat, témazáró dolgozat

6. évfolyam

- Az életközösség fogalmának ismerete, a fa és cserje fogalmának ismerete
- Hazai erdeink jellemző fafajainak tulajdonságai, az erdő szintjei (tölgy, bükk, fenyő, mint fafaj jellemzői)
- Tudja a gomba felépítését, a gyilkos galóca és erdei csiperke megkülönböztetését
- Az erdő virágos és virágtalan növényeinek, nagyvadjainak, kisemlőseinek, madarainak, ízeltlábúinak jellemző tulajdonságai (hóvirág, erdei pajzsika, gímszarvas, őz, vaddisznó, róka, széncinege, erdei fülesbagoly, szarvasbogár, pók, kullancs)
- Nevezetes szélességi- és hosszúsági körök felismerése a Földgömbön(fokszámmal együtt)
- Ismerje a talaj szerkezetét.
- Szomszédos országok felsorolása, a magyarországi nagytájak természeti és gazdasági jellemzése
- Tudja, hogy hol helyezkedik el fővárosunk az országon belül.

- Tudja a víz- és vízpart egysejtűit, többsejtű növényeit, növényevőit és ragadozóit és madarait jellemezni (fűzfa, hínáros békaszőlő, békalencse, mocsári gólyahír, pióca, vízisikló)
- Tudja a vízparti övezetesség és a hínár fogalmát.
- Ismerje az ember szervrendszereit: mozgás, keringés, légzés, táplálkozás, kiválasztás (ízületek ismerete felsorolás szintjén, szív részei, vörsejtek fajtái, a tüdő és légcső felépítése, a táplálkozás szervrendszerének szerveinek felsorolása, a vese részei)

Minimumkövetelmények biológia tantárgyból

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit az iskola helyi tanterve tartalmazza az adott évfolyamhoz és tantárgyhoz tartozó tartalmaknál.

A tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje a 2017/2018. tanévben

Félévi osztályozó vizsga:

Év végi osztályozó vizsga:

Javító vizsga:

Az iskola pedagógiai programja szerint a tanulók tanulmányi munkájának értékelése

7. évfolyam

- Ismerjék az életközösségek legjellemzőbb, táplálékláncot alkotó fajainak nevét, külső felépítését, életmódját; tudják őket felismerni.
- Ismerje a tápláléklánc fogalmát.
- Tudjanak egy-egy táplálékláncot összeállítani a különböző életközösségek megismert élőlényeiből.
- Ismerje az ökológiai környezet, az élő és élettelen környezeti tényezők fogalmát.

A forró övezet élővilága

- Tudja a trópusi esőerdő jellemző élőlényeinek testfelépítését, életmódját (lián, fán lakó növény, trópusi fák, jaguár, kolibri, madárpók, bögőmajom)
- Tudja a szavanna jellemző élőlényeinek testfelépítését, életmódját (majomkenyérfa, csíkos gnú, zebra, oroszlán)
- Tudja a sivatagos területek jellemző élőlényeinek testfelépítését, életmódját (sivatagi ugróegér, sivatagi róka, kaktusz)

A mérsékelt övezet élővilága

- Ismerje a lomberdők előfordulását, környezeti adottságait.
- Egy lomberdő jellemző élőlényeinek testfelépítése, életmódja (nyírfa, nagy pele, vadmacska)
- A füves puszták előfordulása, környezeti adottságai.
- A füves puszta jellemző élőlényeinek testfelépítése, életmódja (prérifarkas, villásszarvú antilop)
- A tajgaerdők előfordulása, környezeti adottságai, jellemző élőlényeinek testfelépítése, életmódja (hiúz, mókus, siketfajd, lucfenyő, vörösfenyő)

A hideg övezet élővilága

- Ismerjék a tundrák előfordulását, környezeti adottságait, a tundra élőlényeknek testfelépítését, életmódját (rénszarvas, zuzmók)
- A sarkvidékek környezeti adottságai, a sarkvidékek jellemző élőlényeknek testfelépítése, életmódja (jegesmedve, császárpingvin)

A hegyvidékek élővilága

- Tudja felsorolni a függőleges övezetesség szintjeit a hegyvidékekben, a szirti sas és a zerge jellemzése

A tengerek és tengerpartok élővilága

- A tengerek és tengerpartok jellemző élőlényeknek testfelépítése, életmódja (mosdószivacs és a kékbálna jellemzői)
- Alapvető rendszertani kategóriák és a faj fogalmának ismerete (ország, törzs, osztály, faj)

A sejtagnélküliek és a sejtmagvas egysejtűek

- A baktériumok jellemzése, felépítésük
- Egysejtű felsorolása

A gombák

- A gombák általános jellemzői, egészségügyi jelentőségük.
- Egy ehető és egy mérgező gombafaj ismerete

A növények

- A növények általános jellemzői.
- Az alacsonyabb rendű növények: mohák, harasztok.
- A nyitvatermők törzse.
- A zárvatermők törzse, ezen belül a kétszikűek és az egyszikűek osztályai.

Az állatok

- Az állatok általános jellemzői.
- Az alacsonyabb rendű állatok: a csalanózők, az ízeltlábúak jellemzői.
- A gerincesek törzse és ezen belül a halak, a kételtűek, a hüllők, a madarak és az emlősök jellemzői.
-

8. évfolyam

Az emberi test szerveződése

- Szerveződési szintek: sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet.
- Az izomszövetek, valamint idegszövet felépítése és funkciója.

Az emberi bőr

- A bőr 3 részének elkülönítése; a faggyúmirigy és a verejtékmirigy felismerése
- A bőr sérülései

A mozgás

- A csontok felépítése, csontvázon való megmutatása. Az izmok részeinek felsorolása (izomnyaláb, izomrost, izomsejt)
- A rendszeres mozgás fontossága, a mozgásszegény életmód következményei.

A táplálkozás

- A bélcsatorna szerkezete és működése.
- A legfontosabb tápanyagok.
- A vitaminok. Szent-Györgyi Albert és a C-vitamin.
- A táplálkozás higiénéje és az egészséges táplálkozás.

A légzés

- Tudja a légzés szerveinek elhelyezkedését saját magán és torzón megmutatni.
- A légzés funkciója a szervezet fenntartásában.
- A légutak, a tüdő szerkezete és működése, a hangadás.
- Tudja a gázcsere folyamatának helyszínét megnevezni a tüdőn belül.
- A dohányzás káros hatásai.

A keringés

- Ismerje a keringés szerepét a szervezet fenntartásában.
- Ismerje fel, hogy a szív a keringési rendszer központja.
- Tudja megkülönböztetni a kis-és nagyvérkört és tudja az állomásaikat;
- A véresejteket tudja jellemezni, tudjon vércsoportot megnevezni, saját vércsoportját tudja.
- A szív- és érrendszeri betegségek megelőzése.

A kiválasztás

- A kiválasztás szerveinek ismerete és ezek részeit tudja felsorolni.(vese részeinek felsorolása)

A szaporodás

- A férfiak ivarszervei és ezek működése.
- A nők ivarszervei és ezek működése, az ivari ciklus.

Az ember egyedfejlődése

- Az embrionális fejlődés főbb szakaszait tudja felsorolni és egy két jellemzőt említeni.

Idegi és hormonális szabályozás

- Az idegsejt felépítése, részeinek megnevezése.
- Az idegrendszer tagolódása (központi és környéki idegrendszer részei □ központi: Agyvelő, gerincvelő)
- Ismerje a reflex fogalmát, tudja felsorolni a reflexek típusait.(feltétlen, feltételes, tanult reflexek)
- Tudja felsorolni az érzékszerveket, és azok részeit.(bőr, nyelv, orr, fül, szem)
- Az idegrendszer működését befolyásoló élvezeti és kábítószeres káros hatása, szenvedélybetegségek.
- Tudja a hormon és a belső elválasztású mirigy fogalmát, tudjon felsorolni belső elválasztású mirigyeket, és tudja megnevezni hormonjaikat. (pl.: pajzsmirigy-tiroxin)

Minimumkövetelmények kémia tantárgyból

7. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

- Ismerje a laboratóriumi kísérletezés szabályait, a balesetvédelmi szabályokat. Ismerje a tanuló a vegyszereken található veszélyességi jeleket és azok jelentését.
- Anyagok és tulajdonságaik. Anyagok halmazállapota, tulajdonságai, változásai.
- A levegő összetétele, szennyezése.
- Az égés és tűzoltás. A tanuló ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén.
- A víz (természetes vizek és szennyezése, kémiaiilag tiszta víz). A víz felhasználása.
- A víz alkotórészei, vízbontás
- Oldatok összetétele. A tanuló használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal.
- Az atomok és elemek jele (a periódusos rendszer első 20 elemének a vegyjele) □
Az atom felépítése. A tanuló sorolja fel az atomot felépítő elemi részecskéket, tudja, hogy a protonok és az elektronok száma azonos a semleges atomban.
- Az elektronburok szerkezete
- Periódusos rendszer: Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma közti összefüggést, a periódusszám és a főcsoportszám jelentését az atomok elektronszerkezetében.
- Elemmolekulák (hidrogén-, oxigén-, klór-, nitrogén molekula) összegképlete, az elemek rövid jellemzése.
- Vegyület molekulák (víz, szén-dioxid, hidrogén-klorid, ammónia) összegképlete, a vegyületek rövid jellemzése.

8. évfolyam

A továbbhaladás feltételei:

- Az alábbi elemek előfordulása, előállítása, fizikai tulajdonságai, felhasználása:
- Nemfémek: - hidrogén - klór - oxigén- kén - nitrogén - szén(gyémánt, grafít)
- Fémek: - nátrium - kalcium - alumínium - vas
- Az alábbi vegyületek előfordulása, előállítása, fizikai tulajdonságai, felhasználása
 - víz
 - sósav
 - kén-dioxid - kénsav -salétromsav
 - szén-monoxid, szén-dioxid – szénsav
 - nátrium-klorid, nátrium-hidroxid,
 - kalcium-karbonát, kalcium-oxid, kalcium-hidroxid
- A foszforsav, szilícium és vegyületei. - Legyen képes egyszerű tudományos leírás önálló értelmezésére, felhasználására.

- Tudja, hogy a megismert anyagoknak, változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat, környezet- és egészségkárosító hatásukat.

Alumínium- és vasgyártás lényege, az acél.

Minimumkövetelmények földrajz tantárgyból

7. évfolyam

Afrika

- A kontinens általános természet- és társadalom földrajzi képe (magasföldek, sivatagok térképen való megmutatása, embertípusok elkülönítése bőrszín szerint), A sivatagok és az oázisok, mint tipikus tájak jellemzőinek felsorolása.
- Tudja Egyiptomot térképen megmutatni, fővárosát megnevezni.
- Tudja elmondani, hogy miért hívjuk legszegényebb kontinensnek.
- Topográfia: Szahara, Atlasz, Kongó-medence, Nílus, Kongó, Kairó

Ausztrália és Óceánia

- Ausztrália és Óceánia természeti képe, Óceánia 3 részét tudja megnevezni.
- Ausztrália, mint kontinensnyi ország legfontosabb alföldjeinek, folyóinak, hegységeinek felsorolása, térképen való megmutatása.
- Főbb városok ismerete: Melbourne, Sidney
- Topográfia: Nagy- Vízválasztó-hegység, Murray, Darling, Ausztrál-alföld

Amerika

- Tudja Amerika, mint kontinens két részét és legfontosabb tájait tudja a térképen megmutatni. Az ültetvény, a farmvidék, és az agglomerációs zóna, mint tipikus táj jellemzése.
- Az agglomeráció fogalmának ismerete.
- Amerika jellegzetes országainak jellemzése: Dél-Amerikában Brazília; Közép-Amerikában Mexikó; Észak-Amerikában az Amerika Egyesült Államok.
- Tudja megnevezni az USA ipari körzeteit, és mezőgazdasági övezeteit.
- Főbb városok megnevezése: New York, Boston, Washington, Atlanta, Los Angeles, San Francisco
- Topográfia: Kanadai-ősföld, Mississippi-alföld, Andok, Amazonas-medence, Mississippi, Amazonas

Ázsia

- Tudja Ázsia legfontosabb természeti tájait, félszigeteit, szigeteit megmutatni.
- A tajga, a „monszunvidékek”, a magashegység és az öntözéses gazdálkodás területei, mint tipikus tájak. A monszun fogalmának ismerete.
- Embertípusok elkülönítése bőrszín szerint (sárga, kreol,fehér)
- A földrész jellemző országai és térségei: Japán, Kína, India jellemzői
- Topográfia: Koreai-félsziget, Indokínai-félsziget, Arab-félsziget, Japán-szigetek, Himalája, Urál-hegység, Kínai-alföld, Nyugat-szibériai-alföld

8. évfolyam

Európa

- Európa határainak térképen való megmutatása, nyelvcsaládok és embertípusok felsorolása a kontinensen □ Az Európai Unió országainak felsorolása, az Unió lényeges vonásai.
- *Észak-Európa* országainak közös és egyedi földrajzi vonásai (Svédország, Norvégia, Dánia)
- *Nyugat-Európa* országainak hasonló és eltérő földrajzi vonásai.
- Kiemelten: Franciaország, Egyesült Királyság jellemzése
- *Dél-Európa* országainak általános és egyedi földrajzi vonásai. A tipikus mediterrán táj jellemzése
- Kiemelten: Olaszország, Spanyolország, Horvátország jellemzői
- *Kelet-Európa* jellegzetes természet- és társadalom földrajzi vonásainak bemutatása.
- Kiemelten: Oroszország
- Topográfia: Skandináv-hegység, Balti-tenger, Oslo, Stockholm, Koppenhága,

Közép-Európa általános földrajzi képe

- A Közép-európai-sí k és rögvídek természeti adottságai és gazdasági feltételei. A □ középhegységek és a feltöltött alföldek, mint tipikus tájak.
- Kiemelt országok: Németország, Csehország és Lengyelország földrajzi sajátosságai.(főváros, folyók, alföldek, hegységek)
- Közép-Európa magashegyvidékei: az Alpok és a Kárpátok.(A Kárpátok felosztása égtájak szerint, és a legfontosabb hegységalkotó kőzetek ismerete.) □ Az alpi ország: Ausztria és a kárpáti országok: Szlovákia, Románia földrajzi jellemzése.
- Topográfia: Német-középhegység, Lengyel-középhegység, Német-alföld, Lengyelalföld, Grazi-medence, Alpok, Kárpátok, Bécs, Pozsony, Prága, Berlin, Dortmund, Bukarest, Olt, Román-alföld, Szudéták

Magyarország

- Tudja megmutatni hazánkat Európa térképén.
- Tudja, hogy mik lehetnek a medencejelleg, medencei fekvés előnyei.
- Magyarország felszí ne, domborzata.(Főbb folyóink, tavaink, hegységeink ismerete) □ Az egyes tavak keletkezési módjainak ismerete.
- A hazai tájtípusok (alföldi, dombsági és középhegyvidéki tájak) természeti erőforrásai, természetföldrajzi és társadalmi-gazdasági jellemzőik, egy két város ismerete a tájakról.
- Tudja, hogy Budapest, mint főváros hol helyezkedik el az országon belül.
- Topográfia: Alföld, Kisalföld, Dunántúli-hegyvidék, Dunántúli-dombság, NyugatMagyarországi-peremvidék, Északi-középhegység, Duna, Tisza, Balaton, Fertő-tó, Velencei-tó, Fehér-tó, Tisza-tó, Budapest, Győr, Debrecen, Szeged, Tiszaújváros, Kecskemét, Pécs, Villány, Salgótarján, Miskolc, Aggtelek, Gyula, Hajdúszoboszló, Tihany, Siófok, Hódmezővásárhely

Minimumkövetelmények fizika tantárgyból

7. évfolyam

A TESTEK MOZGÁSA

- Egyenes vonalú egyenletes, az egyenletesen változó mozgás felismerése konkrét példákban.
- A sebesség jele, mértékegységei, kiszámítása mértékváltás nélkül.
- Szabadesés jellemzése.

A DINAMIKA ALAPJAI

- Tehetetlenség törvénye.
- Sűrűség fogalma, testek sűrűség szerinti sorba rendezése, (levegőnél kisebb/nagyobb sűrűségű gázok vagy víznél kisebb/nagyobb sűrűségű anyagok megnevezése, felismerése.
- Az erő fogalma, jele, mértékegysége, ábrázolása.
- Erő-ellenerő felismerése példákban.
- Tartóerő, gravitációs erő és súly felismerése a gyakorlatban.
- A súrlódás és a közegellenállás felismerése gyakorlati példák alapján.
- Munka jele, mértékegysége. Munkavégzés fogalmának bemutatása konkrét, hétköznapi példákban. (pl. ló húzza a kocsit, a gyerek cipeli az iskolatáskát.) □ Egyszerű gépek felismerése, megnevezése (emelő, lejtő).

A NYOMÁS

- Nyomás jele, mértékegysége.
- Szilárd anyagok nyomásának növelése, csökkentése gyakorlati példákban, eszközöknél.
- Arkhimédész törvénye.
- Úszás, lebegés, merülés megkülönböztetése kísérleti tapasztalatok alapján. (sűrűségük alapján)

HŐTAN

- Hővezetés, hőszállítás, hőáramlás (szél keletkezése) és hőtágulás felismerése gyakorlati példákban.
- Halmazállapotok megnevezése példákkal.
- Halmazállapot-változások felismerése.
- Az olvadáspont, fagyáspont, forráspont fogalma.
- Különböző energiafajták ismerete.
- Az energia megmaradás törvényének ismerete.
- A teljesítmény fogalma. Teljesítmény nagyságának összehasonlítása hétköznapi példákban keresztül.

8. évfolyam

ELEKTROMOS ALAPJELENSÉGEK

- Az elektromos áram fogalma (egyenáramra)
- Vezetők és szigetelők megnevezése, az emberi test áramvezető képességének tudatosítása.
- Az egyszerű áramkör részei.
- Áramköri jelek ismerete, egyszerű áramkör megrajzolása.
- Soros és párhuzamos kapcsolás felismerése kapcsolási rajz alapján.
- Az elektromos mező munkavégző képességének bemutatása konkrét példákön keresztül (elektromos eszközök a háztartásban.)
- Áramforrások megnevezése, megkülönböztetése feszültségük és élettani hatásuk alapján.

ELEKTROMOS ELLENÁLLÁS, AZ EGYENÁRAM HATÁSAI

- Az elektromos ellenállás fogalma, kiszámítása mértékváltás nélkül, egyszerű szám adatokkal.
- Ohm törvénye.
- Tájékozottság elektromos fogyasztók teljesítményében, a teljesítmény jelének, mértékegységének ismerete.
- Az elektromos áram hatásainak (hő, élettani) felismerése eszközöknél
- Balesetvédelmi szabályok

ELEKTROMÁGNES INDUKCIÓ, VÁLTAKOZÓ ÁRAM

- Indukció felismerése kísérleti bemutatás alapján.
- Tudja, hogy a generátor áramfejlesztő berendezés, amelyeket erőművekben használnak. □ Tudja, hogy a transzformátor áramátalakító berendezés, megváltoztatja az áramforrás feszültségét.
Tudjon példákat mondani a transzformátor alkalmazására.

Minimumkövetelmények Etika tantárgyból

1. osztály

A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezzen saját külső tulajdonságairól, tisztában legyen legfontosabb személyi adataival.

Lássa át társas viszonyainak alapvető rendszerét.

Beszélgetés során tartsa be az udvarias társalgás alapvető szabályait.

Törekedjen rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

Tisztában legyen vele és érzelmileg is képes legyen felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

2. osztály

Legyen tudatában a szeretetkapcsolatok fontosságának.

Törekedjen arra, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható módon nyilvánítsa ki.

Érezze a hagyományok közösségmegtartó erejét.

Képes legyen átélni a természet szépségét, és értse, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.

Képes legyen rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.

Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

3. osztály

A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe legyen saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érezzen arra, hogy fejlessze önmagát.

Oda tudjon figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tudjon kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.

Képes legyen másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekedjen e kapcsolatok ápolására, és ismerjen olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.

Értse meg, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész legyen a megértett szabályok betartására, részt tudjon venni szabályok kialakításában.

4. osztály

A tanulónak életkorának megfelelő szinten legyen reális képe önmagáról, érezzen késztetést arra, hogy fejlessze önmagát.

Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.

Értse meg és fogadja el, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; ezt a tényt tartsa tiszteletben, legyen kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.

Értse meg, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.

Értse meg, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, törekedjen azok betartására.

Legyen képes jelenségeket, eseményeket, helyzeteket erkölcsi szempontból értékelni

5. osztály

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.

Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.

Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.

Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.

Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.

Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.

Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekcszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világgépek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

6. osztály

Társadalmi együttélés - Etnikai közösségek

Milyen népcsoportok élnek hazánkban, illetve a környékünkön? Kik vannak többségben az országban, és kik alkotják a kisebbséget? Én hová tartozom? Mit tudunk a magyarországi kisebbségi népcsoportokról? Milyen sajátos jelképeik, szokásaik, hagyományaik és ünnepeik

vannak? Jó-e, ha egy országban többféle nép és többféle kultúra él egymás mellett? Milyen értékek és milyen nehézségek forrása lehet ez a helyzet?

Társadalmi együttélés

Vallási közösségek. Milyen vallási közösségek működnek Magyarországon, illetve a környékünkön? Melyek alkotják a többséget, és melyek tartoznak a kisebbséghez hazánkban? Mit tudunk róluk? Jó-e, ha egy társadalomban többféle vallási csoport él egymás mellett? Milyen értékek és milyen problémák származhatnak egy térségben a vallási sokszínűségből? Hasonlóságok és különbségek a katolikus és protestáns vallások között.

Az ökológiai lábnyom

Mit jelent ez a kifejezés? Milyen kapcsolatban áll egymással az ember és a természet? Miért nem egyforma az emberek ökológiai lábnyoma a Föld minden részén? Mit tehetek a saját ökológiai lábnyomom csökkentése érdekében? Mit tudsz a Greenpeace-ről?

A mindenséget kutató ember

Mit csinálnak a tudósok? Milyen kérdésekre keresik a válaszokat és milyen módon? Vajon mitől függ, hogy találnak-e választ az általuk feltett kérdésekre? Milyen mélységben ismerhető meg a világ? Milyen területeken kutatnak a tudósok, mondj példákat.

Megtervezhető a természet?

Mi célt szolgálnak a reklámok? Mi a média, mik tartoznak ide? A hitelességnek milyen szerepe van? Hogyan befolyásolhatja a társadalmat? Társadalmi egyenlőség és egyenlőtlenség megnyilvánulásai, mi a szükséglet? Mi a fogyasztás?

Hazaszeretet

Hogyan fogalmaznád meg ezt a fogalmat? Milyen nemzeti jelképeink vannak? Ismertesd őket! Mi az a kulturális közösség? Milyen népek érkeztek Magyarországra az elmúlt ezer esztendő során? Milyen együttélési nehézségek jelentkeznek? Említs olyan műnek/műveknek címet és szerzőt, amelyben a haza iránti szeretet fejeződik ki!

Virtuális közösségek

Milyen okai lehetnek annak, hogy az interneten gyorsan ki tud alakulni egy virtuális közösség? Milyen előnyei és milyen hátrányai lehetnek az ilyen csoportokhoz való tartozásnak? Mi az, amit nem illik vagy éppen veszélyes közreadni magunkról és másokról egy internetes közösségi oldalon? Mi az az adatvédelem?

Társadalmi egyenlőtlenségek

Kire mondhatjuk, hogy gazdag, illetve szegény? Minek alapján? Miért alakulnak ki vagyoni különbségek az emberek között? Mennyire függ az egyéntől, hogy milyen anyagi körülmények között él?

7. osztály

Tematikai egység

Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?

Ismeretek/fejlesztési követelmények

Közösségeim

Milyen csoportokhoz tartozom és miért? Mi változott ezen a téren az utóbbi időben? Milyen okai vannak a változásnak? Melyik csoporthoz mennyire kötődöm? Melyikben mennyire érzem szabadnak magam?

Erőt adó közösség

Miért van szükségünk arra, hogy együtt legyünk másokkal? Miben különbözik a közösséghez tartozás a páros kapcsolattól, és miben hasonlít rá? Milyen szerepet töltek be a közösségeim életében? Mit kapok tőlük, és mit adok nekik? Mitől érzem magam jól vagy rosszul egy csoportban? Mit tehetek azért, hogy a csoportban, amelyhez tartozom, mindenki jól érezze magát?

Korlátozó közösség

Milyen érzés, ha valamilyen kérdésben mást gondolok, mint a csoport többi tagja? Lehet-e egy csoporton belül másképp viselkedni, mint ahogy a többség teszi? Milyen következményekkel járhat ez? Meg tudja-e változtatni egy ember egy csoport nézeteit vagy viselkedését?

Szabadság és korlátozottság

Mennyire vagyok szabad és önálló a tetteimben és a választásaimban? Mi az, amihez alkalmazkodnom kell egy közösségben, és mi az, amiről valóban szabadon dönthetek? Kitől kaphatok segítséget, ha döntenem kell? Kiknek és milyen szabályoknak kell mindenképp engedelmessé válnom? Milyen előnyei és milyen veszélyei lehetnek az engedelmességnek?

Van-e olyan helyzet, amikor nem kell vagy nem szabad engedelmessé válnom?

Hogyan segíthet a lelkiismeret a jó és a rossz, a bűn és az erény közötti választásban?

Milyen helyzetekben mondhat mást a lelkiismeretem, mint a szabályok vagy a közösségem tagjai?

Figyelmeztet-e a lelkiismeretem saját tévhiteimre és előítéleteimre?

Tematikai egység

Tágabb otthonunk: Európa

Melyek az Európai Unió jelképei, és mit jelentenek ezek számomra? Európa mely térségeiben élnek olyan emberek, akiket közelebbről vagy távolabbról ismerek? Mi kapcsol össze velük?

Miben hasonlítanak egymásra Európa különböző országainak lakói, és mi mindenben különböznek egymástól?

Színesedő társadalmak

Miért akarnak egyes emberek máshol tanulni vagy dolgozni, mint ahol megszülettek? Milyen pozitív és negatív hatásai lehetnek e jelenségnek az egyének és a közösségek életére?

Mi az oka annak, hogy sokan elmenekülnek saját hazájukból, és más országban akarnak letelepedni? Be kell-e engedni egy gazdagabb országnak a saját területére a világ szegényebb térségeiből menekülőket? Milyen előnyei származhatnak a külföldiek befogadásából egy országnak, és milyen problémák forrása lehet ez? Vajon ugyanolyan jogok illetik-e meg a külföldről érkezőket, mint a befogadó ország polgárait?

Melyek a más néphez vagy más kultúrához tartozó emberekkel szembeni sztereotípiák és előítéletek forrásai? Miért fordulnak elő Magyarországon és Európa más részein is etnikai háttérű konfliktusok? Mire van szükség ahhoz, hogy létrejöjjön a bizalom és az együttérzés a különböző kultúrákhoz tartozó emberek között?

A társadalmi együttélés közös normái

Milyen jellegű szabályok vonatkoznak a társadalom minden tagjára? Milyen esetekben fogadható el a kivételezés? Hogyan alakulnak ki ezek a közös szabályok? Miért baj, ha egyesek nem tartják be ezeket a szabályokat? Jogos-e, ha ezért megbüntetik őket? A büntetés milyen formái fogadhatóak el? Milyen módon lehet jóvá tenni, ha valaki vétett a társadalom közös normái ellen? Milyen formában próbálnak egyes emberek mások által nem elérhető előnyökhöz jutni? Meg lehet-e szüntetni a vesztegetést és a korrupciót? Lehet-e a hála jele a hálapénz? Hibázik-e az, aki adja vagy az, aki kapja? Melyik hatékonyabb, a büntetés vagy a megelőzés? Mit tehet az egyén és a közösség társadalmi normák általános érvényre jutása érdekében?

Meg lehet-e tartani azt az elvet, hogy ne tegyünk senkivel olyat, amit nem szeretnénk, hogy velünk megtörténjen?

Új technikák, új szabályok:

Vajon az, ami fenn van a világhálón, a világ közös tulajdonának tekinthető? Mi az, amit szabadon használhatunk fel az interneten elérhető tartalmak közül, és mi az, amit nem? Mi az, amit szabadon letölthetünk onnan, és mi az, amit nem? Honnan lehet tudni, hogy mit véd a szerzői jog és mit nem? Vannak-e a mobil telefon használatának közösségi szabályai?

A tovább haladás feltételei:

A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.

Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik,

vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.

Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.

Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.

Kialakultak benne az európai identitás csírái.

Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.

Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.

Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére. Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

8. osztály

Tematikai egység

Párkapcsolat és szerelem

Vonzódás

Milyen testi változásokkal jár a serdülőkor, és ezeknek milyen lelki hatásai vannak? Milyen okai lehetnek annak, hogy egyesekhez vonzódunk, míg mások inkább taszítanak bennünket? Honnan tudhatja egy lány és egy fiú, hogy egymás iránti vonzódásuk kölcsönös? Ki tegye meg az első lépést és hogyan? Mi minden lehet félreértések forrása? Mit szabad és mit nem szabad tenni abban az esetben, ha a vonzódás nem kölcsönös?

Együttjárás

Milyen forrásai és formái lehetnek a szerelemben az örömnél és a boldogságnál? Mit jelent a másik tisztelete és az egymás iránti felelősség a párkapcsolatban? Hogyan tudják segíteni egymást a szerelmesek? Mikor elég érett egy fiatal a szexuális kapcsolatra? Hogyan kerülhető el a nem kívánt terhesség? Mit jelent és hogyan teremthető meg az intimitás a szexuális kapcsolatban? Milyen forrásai és formái lehetnek a problémáknak és a konfliktusoknak egy párkapcsolatban? Hogyan lehet és meddig érdemes feloldani ezeket? Honnan lehet észrevenni, hogy a vonzódás már nem kölcsönös? El lehet-e kerülni a lelki sérüléseket egy szakítás során?

Házasság, család és otthonteremtés

Milyennek képzelem azt az embert, aki majd felnőttként a társam lesz az életben? Milyen családot és milyen otthont szeretnék? Fontos-e a házasságkötés ahhoz, hogy két egymást szerető ember együtt éljen? Milyen a jó házasság? Mit lehet tenni a fenntartása érdekében? Mivel és hogyan lehet elrontani? Le lehet-e élni egy életet egyetlen ember mellett? Érdemes-e erre törekedni? Miért dönt úgy két ember, hogy családot alapít? Fontos-e, hogy amikor egy gyerek világra jön, a szülei házastársak legyenek?

Visszaélés a nemiséggel

Mit jelent a prostitúció, a pedofília, a pornográfia és a szexuális bántalmazás kifejezés? Hogyan lehet elkerülni, hogy ilyesminek az áldozataivá váljunk? Hol lehet segítséget kérni ilyen jellegű fenyegetettség esetén? Mi a teendő, ha egy társunkat ilyen veszély fenyegeti?

Tematikai egység

Mi dolgunk a világban?

Jóllét és jólét

Mivel lehet a legnagyobb örömet, illetve bánatot okozni nekem? Mitől érzem jól magam a bőrömben, és mitől érzem rosszul? Miről tudnék könnyen lemondani a jelenlegi életem javai és lehetőségei közül? Mi az, amihez mindenképp ragaszkodnék? Mit szeretnék elérni az életemben? Mit lehet pénzért megkapni és mit nem? Mit kell tennem azért, hogy egészséges maradjak?

Boldogulás, boldogság

Hogyan képzelem el a jövőmet? Mikor érezném sikeresnek, értelmesnek az életem alakulását? Milyen szerepe lehet ebben a tanulásnak, a pénznek, a munkának, az alkotásnak és az emberi kapcsolatoknak? Milyen foglalkozásokat tudok elképzelni magamnak? Mit tartok még fontosnak a boldoguláshoz? Mivel tudom enyhíteni a rosszkedvemet vagy a bennem lévő feszültséget, ha valami nem úgy sikerül, ahogy elképzeltem? Mit gondolok ezzel kapcsolatban a drogról és az alkoholról? Vajon mindent érdemes kipróbálni az életben, vagy van olyasmi, amit egyszer sem? Amit sokan tesznek, azt helyes is tenni? Mit tehetek és mit nem szabad tennem a boldogulásomért?

A média és a valóság

Mit tudhatunk meg a világról a tévéből, az újságokból és az internetről? Honnan tudjuk, hogy a valóságot mutatja-e be az, amit az újságban olvasunk, a tévében látunk, az interneten találunk? Mitől függ, hogy egy információt hitelesnek érzünk-e vagy sem? Hogyan kell tájékozódni ahhoz, hogy valós információhoz jussunk? Tudjuk-e mi magunk is alakítani a világot a médián keresztül?

Tematikai egység

Hit, világkép, világnézet

Az ember mint értékelő és erkölcsi lény

Hogyan tudunk különbséget tenni a tények és a vélekedések között? Miért fontos ezek megkülönböztetése? Hogyan tudjuk eldönteni, hogy egy állítás igaz vagy nem? Miért fontos ezt tudni?

Hogyan alakulnak ki a tévhitek, a sztereotípiák és az előítéletek? Mi járul hozzá ezek fenntartásához, és mi segíti elő a lebomlásukat? Mi a különbség a meggyőződés, a hit, a világkép és a világnézet között?

A nagy világvallások világképe

Milyennek mutatja be a világ kezdetét, működését és végét a judaizmus, a kereszténység, az iszlám, a hinduizmus és a buddhizmus? Milyen egyéb világképek élnek más vallásokban? Miben hasonlítanak ezek egymáshoz, és miben különböznek?

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

Annak megértése, hogy milyen szerepet játszik az intim párkapcsolat az emberek életében. Az egymás iránti felelősség érzésének felkeltése. A szexuális visszaélések veszélyeinek tudatosítása.

A személyes jövőkép kialakításának ösztönzése, az egyéni és közösségi boldogulást támogató értékek melletti elköteleződés támogatása.

Tények és vélemények elkülönítése; érvényes állítások és értékelések megfogalmazásának gyakorlása, fejlesztése. A nagy világvallások legfontosabb tanításainak megismertetése. A világértelmezések közötti párbeszéd fontosságának elfogadtatása.

Minimumkövetelmények technika tantárgyból

1. osztály

- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.
- A háztartási és közlekedési veszélyek, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján.
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, szálás anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.
- Fogalmak: Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés, anyag, anyagi tulajdonság, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, sablon, mintaelem, fonás, csomózás, nemezelés, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény, építőelem, gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár, rendezvény, ünnep, munkaszervezés, program, dekoráció.

3-4. osztály:

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.

- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalkotáskor).
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel,
önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- **Fogalmak:** Életvitel, élettér, élővilág, tárgyi (épített) környezet, gazdálkodás, költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz, szolgáltatás, segélyhívószám, mentő, tűzoltóság, rendőrség, mosószer, tisztítószer, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, betegápolás, anyag, alapanyag, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, minta, körvonalrajz, alaprajz, méret, mérés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelző készülék, alul- és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg)közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, kerékpározás, forgalomtól elzárt terület, irányjelzés, bekanyarodás, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelés, biztonsági szabály, udvariassági szabály, közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnep, munkaszervezés, programszervezés.

5. osztály

Ismerkedés a környezet tudatos átalakításának elveivel és szükségességével.

Egyszerű, mindennapos technikai rendszerek azonosítása.

A kommunikáció alapfogalmainak alkalmazása, tömegkommunikációs eszközök kezelése.

Egyszerű műveleti algoritmusok értelmezése és végrehajtása (egyszerű tervek és vázlatrajzok készítése).

Becslés centiméter pontossággal, mérés milliméter pontossággal.

Egyszerű műszaki rajzok olvasása és készítése.

A gyalogos, a kerékpáros és a tömegközlekedés szabályainak és helyes magatartásformáinak alkalmazása.

A következetes és rendszeres tisztálkodás ismerete.

Az egészséges táplálkozás jelentőségének felismerése

A családi munkamegosztás ismerete, a házi és ház körüli munkák gyakorlása.

A szükséges eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.

Környezetkímélő magatartás és takarékoság fontosságának felismerése.

6. osztály

A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.

Az információtárolás és továbbítás eszközeinek használata.

A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.

Mérés milliméter pontossággal.

Egyszerű műszaki rajzok készítése.

Tárgyak felismerése vetületek alapján.

A makett és a modell szerepe.

Logikai áramkörök értelmezése.

A biztonságos közlekedés alkalmazása.

A kerékpáros közlekedés szabályai. Az egészséges életmód ismeretei.

Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.

Családi gazdálkodás összefüggései

7. osztály

A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.

Az információtárolás és továbbítás eszközeinek használata.

A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.

Mérés milliméter pontossággal.

Egyszerű műszaki rajzok készítése.

Tárgyak felismerése vetületek alapján.

A makett és a modell szerepe. Logikai áramkörök értelmezése.

A biztonságos közlekedés alkalmazása.

A kerékpáros közlekedés szabályai.

Az egészséges életmód ismeretei.

Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.

Családi gazdálkodás összefüggései.

Minimumkövetelmények vizuális kultúra tantárgyból

3. osztály

Témakör	Tananyag	Kulcsfogalmak
<p>Kifejezés, képzőművészet Természeti, épített és képzeletbeli tájak, helyek</p>	<p>Irodalmi, zenei, média és művészettörténeti élményből, származó valós és képzeletbeli helyszínek megjelenítése a különböző nézőpontok és változatos méret kínálta lehetőségek használatával, síkban és térben.</p> <p>Vizuális megfigyelésből, személyes emlékből származó tapasztalatok felhasználásával valós hely, helyszín vizuális megjelenítése meghatározott időszaknak megfelelően, különböző technikákkal.</p>	<p>Nézőpont, ritmus, minőségellentét, kollázs, képmező, arány, vizuális kifejezés.</p>
<p>Kifejezés, képzőművészet Hétköznapi és képzelt figurák</p>	<p>A lakóhelyen és a közvetlen környezetben élő emberekről, állatokról gyűjtött ismeretek, információk alapján figurális alkotások létrehozása. A külső, belső vonások élményszerű megjelenítésével, meghatározott célok érdekében.</p> <p>Történetek, mesék, versek, mondák, médiaszövegek valós vagy kitalált szereplőinek megformálása többfigurás kompozícióban, a meghatározott célnak megfelelő méretben és anyagból.</p>	<p>Figurális alkotás, karakter, élményszerű megjelenítés, cél, eszköz, méret, anyag, műfaj, technika, eljárás, képtárgy.</p>
<p>Vizuális kommunikáció Utazások</p>	<p>A környezetünkben észlelhető változások, folyamatok, mozgások azonosítása, vizuális megfigyelése, értelmezése, a tapasztalatok és információk rögzítése</p>	<p>Változás, folyamat, mozgás, mozgásfázis, összehasonlítás, térkép, képregény, vizuális sűrítés.</p>

	<p>szöveg és kép segítségével.</p> <p>Valós és/vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának és történéseinek képes, szöveges rögzítése meghatározott cél érdekében.</p>	
<p>Vizuális kommunikáció Vizuális hatáskeltés</p>	<p>Egy valós vagy képzeletbeli dolog számára plakát, szórólap tervezése, kivitelezése a betű, kép és szöveg együttes alkalmazásával, figyelem, érdeklődés felkeltése céljából.</p> <p>Az emberi gesztusok, testnyelvi jelzések megfigyelése, értelmezése, majd az összegyűjtött tapasztalatok, információk segítségével a plakát által hirdetett dolog népszerűsítése figyelemfelhívó játékkal.</p>	<p>Gesztus, plakát, reklám, szlogen, vizuális kommunikációs műfaj.</p>
<p>A média társadalmi szerepe, használata Médiahasználat, élménybefogadás, élményfeldolgozás Médiumok a mindennapi környezetben</p>	<p>A saját és a közvetlen környezet médiahasználati szokásainak tanulmányozása, megadott szempontok alapján.</p> <p>Bizonyos médiumokban megjelenő médiaszövegek felismerése és beazonosítása saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül.</p> <p>Saját médiaélmények felidézése megadott szempontok alapján és az élmények feldolgozása .</p> <p>Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a vetített adaptációhoz</p>	<p>Média, televízió, rádió, internet, újság, videojáték, film, televíziós sorozat, televíziós műsortípus</p>

	kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása.	
<p>A média kifejezőeszközei A médiaszövegek nyelvi jellemzői és érzelmi hatása</p>	<p>A médiaszövegek kifejezőeszközeinek mélyebb megismerése.</p> <p>A karakterábrázolás filmes eszközeinek megismerése: a pozitív és negatív hősök megjelenítésének technikái, különös tekintettel a mozgókép nyelvére és a hangokra az életkornak megfelelő médiaszövegeken keresztül.</p> <p>A különböző médiaszövegekben megjelenő egyszerű helyszín- és időviszonylatok megfigyelése és értelmezése konkrét médiaszövegeken keresztül. Az elbeszélő személyének azonosítása különböző médiaszövegekben (pl. animációs mesék, filmek).</p> <p>Saját érzelmek felismerése és kifejezése különböző mozgóképi szövegek, és hangzó anyagok befogadása során. A médiaszövegek alapvető kifejező eszközeinek érzelmekre gyakorolt hatásának megfigyelése, kifejezése.</p> <p>Kép és hangrögzítő eszközök használatának alapszintű megismerése.</p> <p>Egyszerű cselekmény megjelenítése képsorozattal és hangokkal.</p>	<p>Animáció, jelmez, smink, díszlet, fény, cselekmény, vágás, zene, zaj, zöreje, csend, emberi hang.</p>
<p>A média társadalmi szerepe, használata A média működési módja,</p>	<p>A közvetlen kommunikáció jelzéseinek és az online kommunikáció,</p>	<p>Személyes kommunikáció, online kommunikáció, www, e-mail, mailfiók, profil, like-</p>

<p>mediális információforrások megbízhatósága</p>	<p>jellegzetességeinek összehasonlítása meghatározott szempontok alapján. A személyes kommunikáció és az online kommunikáció különbségeinek tudatosítása.</p> <p>Saját és szűkebb környezet internethasználatának megfigyelése, internetes tevékenységek megjelenítése (pl. szerepjáték) különböző formában.</p> <p>Az internet- és mobilhasználat legfontosabb szabályainak megismerése különböző eszközökkel.</p> <p>Az életkori sajátosságokhoz igazodó kreatív internethasználat lehetőségeink tudatosítása.</p> <p>Ismerkedés a világháló felépítésével és működésének alapjaival beszélgetés és játékos gyakorlatokon keresztül.</p> <p>Az online közösségekben való viselkedési szabályok, kommunikációs szokások, és ezek szerepének megismerésére</p>	<p>jel, keresőmotor, flash játék.</p>
<p>Tárgy- és környezetkultúra Mikro- és makrotér</p>	<p>Különböző épületek fotóinak csoportosítása megadott szempontok szerint.</p> <p>Megadott célt szolgáló kis tér tervezése a kiválasztott épület lakójának , majd a térhez tartozó, kapcsolódó tárgyak némelyikének elkészítése hagyományos kézműves technikával is.</p> <p>Ismert funkció saját ötlet</p>	<p>Tértervezés, -szerkesztés, -alkotás, konstrukció, funkció, szerkezet, térkapcsolat, térbeli tagolás, tervezői attitűd, település, épület, építmény, alaprajz, hagyományos népi építészet.</p>

	<p>alapján elképzelt változatának megtervezése, elkészítése makettben, az elkészült makettekből közösen településszerkezet kialakítása, egyszerű „terepasztal” megépítése</p> <p>Példák, fotók, gyűjtése eltérő érzelmi hatást kiváltó terekről</p> <p>.</p> <p>A terekhez kapcsolódó hangok, zenék, zörejek gyűjtése, s a gyűjtött hanganyag felhasználásával, valós, hangzó terek létrehozása, megépítése az adott tartalomnak megfelelő anyag és méretválasztással.</p>	
<p>Tárgy- és környezetkultúra Tárgyak és használatuk</p>	<p>A különböző kultúrákban, korokban használatos tárgyak, eszközök összehasonlítása a mai tárgyakkal, eszközökkel a hasonló és eltérő vonások elemzése, értelmezése.</p> <p>Tárgytervezés, tárgyalkotás a megismert kézműves technikákkal, a kortárs iparművészet felfogásában. A tervezett, elkészített tárgyak díszítése előzetesen gyűjtött élmények alapján is.</p> <p>A közvetlen környezetben található anyagok környezettudatos felhasználásával, meghatározott funkcióra (pl. irányjelző, hangosító), működésre képes egyszerű szerkezet (pl. játék, modell) létrehozása.</p> <p>Az elkészült tárgyak, szerkezetek használatuknak megfelelő és tulajdonosukra utaló díszítése.</p>	<p>Tárgyalkotás, tárgytervezés, díszítés, csomagolás, vizuális ritmus, díszítés, szerkezet, felület, stilizálás</p>

	Csomagolás tervezése, kivitelezése valós vagy képzeletbeli tárgy, dolog számára, oly módon, hogy a csomagolás formája és díszítése utaljon a tárgy sajátosságára.	
--	---	--

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezésének képessége.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerésének képessége.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.

- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

4. osztály

- Ismerjék a vizuális nyelv alapelemeit, tudják a kifejezési szándéknak megfelelően használni a kompozíciós eljárásokat.
- Legyenek képesek személyes élményeik életkoruknak megfelelő szinten történő megjelenítésére képen és plasztikában, illusztráció készítésére.
- Legyenek képesek tárgyak folyamatos megfigyelésére, megjelenítésére megfigyelés alapján.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a rajzlap helyzetét.
 - Ismerjenek legalább három műalkotást és azok alkotóját. A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).
 - Legyenek képesek látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Tárgyalkotás során ismerjék és alkalmazzák a balesetvédelmi szabályokat
- Ismerjék a fő- és mellékszíneket, legyenek képesek a színek keverésére, a színárnyalatok megkülönböztetésére.
- Ismerjék meg az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályait, alkalmazzák is azokat. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

5. osztály

A valóság, modell (pl. épített és természetes környezet, tárgyak, alakok) célirányos megfigyelése adott szempontok (pl. térbeli helyzet, arány, plaszticitás, színviszonyok) alapján, és ábrázolása síkban illetve térben, különböző technikákkal (pl. grafika: ceruza, tus, kréta, fotó, akvarell, tempera, mintázás).

Egyszerű téri helyzetek leírása, ábrázolása (pl. formai, szerkezeti, felületi, tónusbeli), az adott valós látvány sajátosságaiból kiinduló kompozíció egy részletének képi igényű nagyítása,

illetve kompozíciós variációk létrehozása, különböző színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, pasztell-, olajkréta, vegyes technika).

Tárgyak egymáshoz viszonyított térbeli helyzete (nézőpont, rálátás, szemmagasság, előtér, háttér, takarások) Ön-és vetett árnyék. Anyagszerű felület megfigyelése. A sík- és térbeli kifejezés: közlés, vizuális nyelvi elemek (vonal, sík, forma, szín) használata.

Szabad asszociációs és vizuális játékok adott témára (pl. fogalom, jelenség, hang, szín, mozgás, gondolat, érzés, tárgy, cselekvés). Az előhívott impressziók megjelenítése síkban, térben, időben.

Különböző mozgások (pl. emberi, állati, ipari, gépi, mechanikai, kémiai, földrajzi, biológiai) megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban, felhasználva megadott művészettörténeti alkotások inspiráló hatását. A mozgás kifejezése (formaisméltés, mozgásfázisok, ritmus). A mozgó figura (vázlatok síkban és térben). A vonal: mozgás és a vonal. Mozgásélmények megfigyelése valóságos vagy mozgóképi példák alapján, a mozgássor fázisokra bontása (pl. mozgókép „kikockázása”). A mozgás megjelenítése vizuális átírással (pl. egyszerű tárgy-animáció, optikai játékok: pörgetős füzet, zootrop szalag).

Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, s a létrejött személyes tartalmak megjelenítése a kifejezési szándéknak megfelelő anyagok, eszközök, méretek felhasználásával (pl. színes, grafikai technika, mintázás, konstruálás, installáció talált tárgyakból, fotó). Élményrajzok, fantáziaképek sík- és térbeli megjelenítése, események előadása képsorozatokban. Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése meghatározott művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek elemzése, és inspiráló, alkotó felhasználása által síkban és/vagy térben.

A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok (pl. tájékoztató, közlekedés, cégerek, parancsikonok, attribútumok) gyűjtése, értelmezése. A közösség számára fontos, nem vizuális jellegű információk (pl. események, időpontok, tevékenységek, jellemzők) képi tömörítése, direkt jellé (pl. piktogram, jelzőkártya) alakítása, használatba helyezése (pl. ismert útvonal rajzán vizuális jelzések kialakítása). Szöveg és kép együttes megjelenésének tanulmányozása (pl. plakát, képregény) után, az alkotóelemek variálásával a vizuális és verbális üzenet jelentésváltozásának megértése céljából,

Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból (pl. védelem, szakralitás, figyelemfelkeltés, emlékállítás, interakció), különféle eszközökkel (pl. rajzos vázlat, magyarázó rajz, modellezés) és anyagokkal (pl. agyag, karton, fa, gipsz, drót, textil, talált tárgyak), történeti korok legfontosabb alátámasztó-teherhordó (pl. oszlop, pillér, fal) és térlefedő (pl. gerenda, födém, boltív, boltozat, kupola) lehetőségeinek, illetve alaprajzi elrendezéseinek megfigyelésével.

Egyszerű műszaki jellegű ábrázolás segítségével (pl. alaprajz, metszetrajz, vetületi ábrázolás) saját tervezés (pl. tárgy, környezet) megjelenítése szabadkézi rajzban. Tárgyak megfigyelése, elemzése: a közvetlen környezetben található tárgyak (pl. bútor, szerszám, jármű, szerkezet, öltözék, hangszer) vizsgálata, az anyag, a forma és a funkció összefüggéseinek felismerése.

Közeli környezet rendeltetésének, formájának megértése: épületek (pl. lakás, pályaudvar, templom, iroda, istálló, garázs, víztorony, palota, színház, múzeum) elemzése forma és rendeltetés, valamint a díszítés kapcsolatán keresztül, az összegyűjtött információk alapján.

Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességeinek, viseletének, és kézműves tevékenységének megismerése, elemzése (pl. skanzen vagy helytörténeti kiállítás látogatásával, vagy gyűjtött képek alapján). A mai életbe, életformába illeszthető,

hagyományos kézműves technikával (pl. szövés, hímzés, nemezelés, lemezdomborítás, papírméretés stb.) készített tárgy (pl. iskolaszer, öltözet, hangszer, játék, kisbútor, ajándéktárgy, stb.) létrehozása, meghatározott tulajdonos (pl. adott személyiség, életkor, nemek, foglalkozás stb.) vagy funkció (hétköznapi, ünnepi) számára, a környezettudatosság lehetőségeinek figyelembevételével. Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus

motívumok) gyűjtése, megfigyelése, tanulmányozása után, oly módon, hogy a díszítmény összhangban legyen a tárgy formai, funkcionális és társadalmi üzenetével, illetve az alkotó személyes közlési szándékával. Különböző történeti korok (pl. népvándorlás kora) és kultúrák (pl. Európán kívüli) sajátos, legjellemzőbb szimbolikus tárgyainak, épületeinek felismerése és elemző vizsgálata.

Művészettörténet:

őskor művészet

ókor - Mezopotámia művészete

ókor - Egyiptom művészete

ókor - égei civilizációk és görög művészet

ókor - Róma művészete

Ajánlott műtípusok, művek, alkotók:

Megalitikus építészet (pl. Stonehenge), barlangrajzok (pl. altamirai barlangrajz stb.), Ókori egyiptomi és mezopotámiai sírtípusok és templomok (pl. Kheopsz piramisa, Zikkurat – Ur, karnaki Ámontemplom stb.), faragott mészkőszobor az ókori Egyiptomból (pl. Írnok szobor, Nofretete fejszobra stb.), halotti kultusz tárgyai (pl. Tutenhamon arany halotti maszkja stb.), az ókori Egyiptom ábrázolását bemutató falfestmény vagy dombormű (pl. Fáraó vadászaton - thébai falfestmény stb.),

Az ókori görög és római templom (pl. athéni Akropolisz: Parthenón, Erekhtheion; Pantheon stb.), ókori színház, amfiteátrum (pl. görög színház, Colosseum stb.), görög és római emberábrázolás (pl. Delphoi kocsihajtó, Szamothrakéi Niké, Tövishúzó, római portré szobor stb.).

6. osztály

A valóság, modell (pl. épített és természetes környezet, tárgyak, alakok) célirányos megfigyelése adott szempontok (pl. térbeli helyzet, arány, plaszticitás, színviszonyok) alapján, és ábrázolása síkban illetve térben, különböző technikákkal (pl. grafika: ceruza, tus, pác, kréta, fotó, akvarell, tempera, mintázás, konstruálás).

Látványok ábrázoló tanulmányozása. Tárgyak felépítését, tagoltságát magyarázó rajzok (arányok, belső szerkezet, tónus, szín). Változást, fejlődést, folyamatot szemléltető ábrák készítése. Egyszerű téri helyzetek leírása (pl. formai, szerkezeti, felületi, tónusbeli), az adott valós látvány sajátosságaiból kiinduló kompozíció egy részletének képi igényű nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása, különböző színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, pasztell-, olajkréta, vegyes technika).

Színtan- A szíkontrasztok: színek ereje, intenzitása, színharmóniák, hideg és meleg színek. Saját élmények kifejezése színekkel. Képi információk gyűjtése, elemzése, és tervezése. Szabad asszociációs és vizuális játékok adott témára (pl. fogalom, jelenség, hang, szín, mozgás, gondolat, érzés, tárgy, cselekvés). Az előhívott impressziók megjelenítése síkban, térben, időben. Irodalmi, zenei, filmes élmények felidézése, s a létrejött személyes tartalmak megjelenítése a kifejezési szándéknak megfelelő anyagok, eszközök, méretek felhasználásával (pl. színes, grafikai technika, mintázás, konstruálás, installáció talált tárgyakkal, fotó).

Különböző mozgások (pl. emberi, állati, ipari, gépi, mechanikai, kémiai, földrajzi, biológiai) megfigyelése és rögzítése egy vizuális látványban, felhasználva megadott művészettörténeti alkotások inspiráló hatását.

A mozgás kifejezése (formaisméltés, mozgásfázisok, ritmus). A mozgó figura (vázlatok síkban és térben) A vonal: mozgás és a vonal. A vonalas rajz, mint a mozgás ábrázolásának eszköze, a sebesség érzékeltetése vonalhálókkal. Rajzos vagy plasztikai tanulmány alak, tárgy

mozgásáról. Mozgássor ábrázolása egy téma feldolgozása kapcsán.(pl. sport, közös játék, stb.) Élményrajzok (sportolás, versenyek, edzés, stb.)

Élmények, fantáziaképek sík- és térbeli megjelenítése, események előadása képsorozatokban. Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése meghatározott művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek elemzése, és inspiráló, alkotó felhasználása által síkban és/vagy térben.

A természet (pl. növény, időjárás, ember, táj, állat), az épített környezet (pl. épület, település, híd) időbeli folyamatainak, változásainak (növekedés, pusztulás, fejlődés, lebomlás, öregedés, penészesedés, rozsdásodás) megfigyelése, modellezése (pl. hősobor, anyag változása kitéve az időjárásnak), személyesen választott cél érdekében (pl. emlékek felidézése, napi tevékenység tervezése).

A folyamatok dokumentálása, ábrázolása saját készítésű fotókkal vagy ábrákkal, képekkel, szöveggel.

Képek, látványok, médiaszövegek, események (pl. műalkotások, fotók, filmek, élmények, közösségi alkalmak, stb.) szöveges leírása, a vizuális közlés köznapi és művészi formáinak azonosításával.

A leírás alapján személyes feldolgozások megjelenítése síkban, térben vagy időben (pl. festés, plasztika, parafrázis, intermedialis: pl. fotográfia, kinetikus, installációs, environment, eseményművészet, stb.) a tárgyalt művészettörténeti korszak inspiráló felhasználásával.

Képes (pl. fotósorozat), rajzos használati utasítás létrehozása az előzetesen értelmezett képi utasítások (pl. műszaki berendezések üzembe helyezése, tárgyak összeszerelése, Lego, stb.) tanulmányozásának segítségével. Az utasítás kipróbálása, ellenőrzése, a visszacsatolás után módosítás a felmerült problémák alapján.

Reklámhordozó felületek(pl. folyóirat, póló, reklámszatyor,kitűző, hűtőmágnes) gyűjtése, csoportosítása, értelmezése a reklámkészítő szándéka és kifejezőmódja közötti összefüggés Korábban készített saját alkotás továbbgondolása, felhasználása alkalmazott grafikai feladatként (pl. DVD-borító, képernyővédő, arculati elem, stb.), vagy képgrafikaként. Nem mozgóképi reklámhordozók (pl. CD-borító, plakát, csomagolóanyag, termékcímke) tervezése, kivitelezése szabadon választott technikával (pl. digitális képszerkesztéssel, kollázs technikával vagy élőképből, stb.), a reklám hatásmechanizmusának tudatos használatával (kiemelés, figyelem irányítás mérettel, színnel, stb.).

Egy választott tárgy vagy épület átalakítása, áttervezése, modellezése meghatározott célok érdekében (pl. álcázás, transzparencia, figyelemfelkeltés, megváltozott környezeti hatás: árvíz, hó, napfény, közösségi esemény) a történeti korok, európai és Európán kívüli, illetve a modern társadalmak tárgyi környezetéből hozott példák elemzéséből származó tapasztalatok alapján, a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.

Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességeinek, viseletének és kézműves tevékenységének megismerése, elemzése (pl. skanzen vagy helytörténeti kiállítás látogatásával, vagy gyűjtött képek alapján). A mai életbe, életformába illeszthető, hagyományos kézműves technikával (pl. szövés, hímzés, nemezelés, lemezdomborítás, papírmerítés, stb.) készített tárgy (pl. iskolaszer, öltözet, hangszer, játék, kisbútor) létrehozása, meghatározott tulajdonos (pl. adott személyiség, életkor, nemek, foglalkozás, stb.) vagy funkció (hétköznapi, ünnepi) számára, a környezettudatosság lehetőségeinek figyelembevételével. Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus motívumok) gyűjtése, megfigyelése, tanulmányozása után, oly módon, hogy a díszítmény összhangban legyen a tárgy formai, funkcionális és társadalmi üzenetével, illetve az alkotó személyes közlési szándékával.

Művészettörténet:

Bizánci és ókeresztény művészet
Román kori művészet
Gótikus művészet
Reneszánsz művészet

Ajánlott műtípusok, művek, alkotók:

Korakeresztény és bizánci templom (pl. Hagia Sophia stb.), népvándorlás kori tárgy (pl. nagyszentmiklósi kincs, honfoglaláskori öltözetek stb.), román kori és gótikus templom, székesegyház (pl. pisai dóm, jáki bencés apátsági templom, amiens-i székesegyház, nyírbátori református templom stb.), Magyar Szent Korona és koronázási palást, szobrok a középkorból, gótikus freskók, táblaképek (pl. Giotto, M.S. Mester), gótikus üvegablak (pl. chartres-i katedrális üvegablakai stb.), reneszánsz palota és kastély (pl. Palazzo Farnese, chambordi kastély, stb.), a reneszánsz mesterei, festményei (pl. Michelangelo B., Leonardo da Vinci, Raffaello S., A. Dürer, P. Bruegel, stb.).

7. osztály

Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése, kifejező feldolgozása színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, fotókollázs/montázs, pasztell, vegyes technika stb.), különböző színérzet (pl. hideg, meleg), illetve különböző ábrázolási rendszerek (pl. perspektíva, axonometria) használatával.

Művészeti élmények (pl. zene, mozgás, médiajelenség) vizuálisan értelmezhető megjelenítése önkifejező asszociációs alkotások által síkban, térben, időben (pl. zene hangulatát kifejező festészeti vagy plasztikai megjelenítéssel, talált tárgyakból készített installációval, fotókollázs technikával).

Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása, parafrázis készítése (pl. színesből fekete-fehér vagy monokróm megjelenítés, sík alkotás térbelivé alakítása, kép kiegészítése sajátos elemekkel vagy részletekkel, stílus- és műfajváltás, idő és karakter cserék).

Személyes véleményt kifejező elemző jellegű vizuális megjelenítés adott témában (pl. felnőtté válás, tolerancia, empátia stb.) a kortárs irányzatok példáinak felhasználásával (pl. fotóalapú, kinetikus, installációs, environment, performansz/eseményművészet, reklám stb.).

Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, stílusirányzatok (klasszicizmus, romantika, realizmus, impresszionizmus, posztimpresszionizmus) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség, mű célja: pl. emlékmű, tanítás, stb.) szerint.

Pontosan értelmezhető információközlések képes és rajzos használati utasítások megfogalmazásával, kivitelezésével (pl. kitalált „képtelen tárgyról”) a különféle jelentésmódok, ábrázolások megfigyelésének céljával.

A mozgókép működésének, a mozgás illúziókeltésének értelmezése kreatív feladatmegoldás érdekében (pl. taumatrop fotókollázs technikával, rajzolt/fotózott zootrop- szalag készítése zootropdobba/hengerbe, stb.).

A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása kreatív gyakorlatok tanulásaiból levonva (pl. képek szóbeli leírásával, „közvetítésével” történő rekonstruálással). A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása, összehasonlítása a különféle vizuális kifejező eszközök, médiumok tudatosítása érdekében.

Napilapok, magazinok, hírportálok, címlapok és belső oldalak rendjének megfigyelése, a nyomtatott és online sajtó szövegeinek megkonstruálása során alkalmazott fontosabb figyelemvezető, kiemelő eljárások tudatosítása érdekében (pl. címrend, betűméret, tipográfia,

szín és folthatások, tördelés, írott szöveg és képi illusztráció viszonya, képaláírás, linkek, felnyíló/futó ablakok, hang-és képanyagok).

Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás, stb.), tárgyalkotás (pl. egyszerű repülő eszköz) a vizuális felmérésből, megismerésből származó elemző tapasztalatok (pl. rajzos felmérés) alapján, a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.

Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. pólóra, falfestmény iskolai térbe, stb.).

Az építészet történetében megjelenő alapvető térszervezést és tömegalakítást (pl. alaprajztípusok, alátámasztó elemek, térlefedések) szolgáló építészeti megjelenések összegzése a fontosabb építészettörténeti példák alapján.

Művészettörténet:

Barokk művészet

Klasszicizmus

Romantika

Realizmus és impresszionizmus

Posztimpresszionizmus

Ajánlott műtípusok, művek, alkotók:

Versailles-i palota, fertődi Eszterházy-kastély, P. P. Rubens, Rembrandt, D. Velazquez, Vermeer van Delf stb. A 19. század építészetének megjelenései (pl. Pollack Mihály: Nemzeti Múzeum, Steindl Imre: Országház), romantika, realizmus és impresszionizmus, posztimpresszionizmus festői (pl. F. Goya, Munkácsy Mihály, Szinyei Merse Pál, E. Manet, C. Monet, V. van Gogh, P. Gauguin stb.).

8. osztály

Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése, kifejező feldolgozása színes technikákkal (pl. akvarell, temperafestés, fotókollázs/montázs, pasztell, vegyes technika), különböző színérzet (pl. hideg, meleg), illetve különböző ábrázolási rendszerek (pl. perspektíva, axonometria) használatával.

Az alkotómunkához kapcsolódva műalkotások megfigyelése alapján, művészettörténeti korszakok, stílusirányzatok (különösen a 20. század irányzatai, szecesszió, avantgard, neoavantgard stb.) stílusjegyeinek elemzése, összehasonlítása, művek tematikus csoportosítása (pl. műfaj, formarend, technika, kifejezőeszköz, tériség, mű célja: pl. megörökítés, társadalomkritika, tanítás, stb.) szerint.

Képek, látványok, médiaszövegek, események (pl. műalkotások, fotók, filmek, élmények, közösségi alkalmak) önálló elemzése a vizuális közlés köznapi és művészi formáinak megkülönböztetésével, illetve az elemzés eredményének, a következtetéseknek a bemutatása szöveggel és képekkel (pl. szöveg és illusztráció kapcsolatok létrehozása a szemléltetés érdekében).

Térben és időben egymástól távol eső elemek, részletek, motívumok egységes egészzé szervezése új információközlés, alkotás létrehozása, különféle technikával megvalósított konkrét feladatmegoldás (pl. fotókollázs, vagy montázs)

A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása kreatív gyakorlatok tanulságaiból levonva (pl. képek szóbeli leírásával, „közvetítésével” történő rekonstruálással).

Művészettörténet:

Szecesszió

Avantgard, neoavantgard művészet

20. századi építészet és tárgykultúra

Épületek, tárgyak átalakítása, áttervezése meghatározott célok (pl. védelem, álcázás) vagy más funkció betöltése (pl. használati tárgyból személyes tárgy) érdekében.

Egyszerű műszaki jellegű ábrázolás segítségével (pl. alaprajz, metszetrajz, vetületi ábrázolás) saját tervezés (pl. tárgy, környezet) megjelenítése szabadkézi rajzban, illetve az önálló tervezési, tárgyalkotó folyamat dokumentálása az ötlettől a kivitelezésig.

Tárgyak, épületek összehasonlító elemzése a történeti változást vagy a földrajzi elhelyezkedést jól szemléltető szempontok szerint (pl. anyaghasználat, funkció).

Ajánlott műtípusok, művek, alkotók: A 19–20. század fordulójának irányzatai (pl. A. Gaudi, A. Rodin, G. Klimt, Rippl-Rónai József, Csontváry Kosztka Tivadar), 20. századi és kortárs irányzatok példái (pl. W. Gropius, F. L. Wright, Le Corbusier, Makovecz Imre, H. Moore, H. Matisse, P. Picasso, M. Duchamp, M. Chagall, S. Dali, Kassák Lajos, J. Pollock, A. Warhol, V. Vasarely, Erdély Miklós stb.).

Az értékelés:

Az elvégzett munka, a tanuló által nyújtott teljesítmény nagyon összetett eredmény. Ezért a tanulót önmagához képest, egyéni képességeit és szorgalmát szem előtt tartva értékeljük. Az értékelés területei: – manuális teljesítmény – intellektuális teljesítmény A manuális alatt a “kéztezi” alkotómunkát értjük. Az intellektuális pedig a megismerést kísérő verbálisan megfogalmazott tudást, munkát jelenti. Mindkettő nagyon fontos eleme a teljesítménynek, tehát értékelésnél szem előtt tartandó. A manuális teljesítmény (=alkotómunka) esetében a manipulációs képességet, technikai jártasságot, igényességet, kitartást, érzékelési-észlelési fogékonyságot, az esztétikai ítélőképességet értékeljük. Az intellektuális teljesítmény értékelésekor elsősorban a kreativitást, ötletességet, eszközgazdagságot vizsgáljuk. Az értékelés a kétféle teljesítmény közös értékét fejezi ki.

Az értékelés módja, szintjei:

A tanulók önállóan készítik el munkáikat.

A munkákra az kap „5” minősítést, aki képességeihez mérten jó minőségben, szorgalmasan dolgozik. A munkákra az kap „4” minősítést, aki saját képességeihez, lehetőségeihez mérten megfelelő minőségben, de nem kiemelkedő munkát végez.

Az a tanuló kap „3” minősítést, aki hiányos, befejezetlen, „2” minősítést, aki önmagához mérten gyengébb minőségű munkákat mutat be.

„1” minősítést kap az a tanuló, aki értékelhető munkát nem végez, valamint az elméleti anyagból sem készül fel legalább megfelelt szinten.

Lehetőség van tantárgyi dicséret elnyerésére is. A tantárgyi dicséretbe beleszámít a tanulmányi versenyeken való eredményes részvétel, a kiváló teljesítmény, az elméleti vagy gyakorlati jellegű szorgalmi munkák - pl.: egyéni alkotások, pályázati munkák - készítése.

Minimumkövetelmények testnevelés tantárgyból

2. osztály

- Felszerelés
- Órákon való aktív részvétel
- Fit-test feladatainak kettes szintű teljesítése
- Fiúk: 1000 m futás – 6:50
Medicinlökés (1 kg) – 3 m
5-ös ugrás – 4 m 10 cm Alden-próba – 31,4 mp
- Lányok: 1000 m futás – 7:20
Medicinlökés (1kg) – 3 m
5-ös ugrás – 4 m 10 cm
Alden-próba – 31, 4 mp
- Alaki gyakorlatok helyes végrehajtása (egyes és kettes oszlop, egysoros és kétsoros vonal kialakítása, megindulások, járások ütemtartással, fordulások, megállások, utánzó mozgások)
- Tartásjavító és prevenciós gyakorlatok ismerete
- Tudják a futásból ugrásba történő átmenetet elugrással végrehajtani
- Gyorsindulás, állórajt és vezényszavainak ismerete
- Tudjon ugrókötel hajtást végrehajtani egy és páros lábon
- Különböző dobásmódok ismerete, helyes végrehajtása (egy és kétkezes alsó, felső, mellső)
- Kislabdahajtás helyes technikai végrehajtása (dobóterpesz ismerete)
- Kötélmászó-kísérletek mászókulcsolással mászókötélen
- Gurulóátfordulás előre és hátra különböző kiinduló és befejező helyzetekből
- Tarkóállás, híd, lebegőállás, mérlegállás
- Saját testtömeg megtartása függésben és támaszgyakorlatokban
- Labdagurítás, labdavezetés (jobb és bal kézzel)
- Tudjon alkalmazkodni a labda méretéhez, súlyához, a repülő labda útjához, ívéhez, irányához és sebességéhez
- Kulturált, sportszerű test-test elleni küzdelem elfogadása és végrehajtása
- Az évszaknak megfelelő mozgásformák a szabadban
- Lehetőségekhez mérten minél több alternatív, szabadidős tevékenység megismerése
(korcsolya, tollaslabda, floorball, asztalitenisz) + egyéb szabadtéri játékok
- Vízbiztonság megszerzése, képes legyen 8-10 m-t segédeszköz nélkül leúszni
- A vizes környezet higiéniai és balesetvédelmi szabályainak ismerete és betartása
- Az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás előnyeinek ismerete

4. osztály

- Felszerelés
- Órákon való aktív részvétel
- Fit-test feladatainak kettes szintű teljesítése
- Fiúk: 1000 m futás – 6:10 Medicinlökés (1 kg) – 4 m
5-ös ugrás – 6 m 50 cm
Alden-próba – 28,8 mp
- Lányok: 1000 m futás – 6:50
Medicinlökés (1kg) – 3,5 m
5-ös ugrás – 6 m
Alden-próba – 29,9 mp
- Alaki gyakorlatok helyes végrehajtása (egyes és kettes oszlop, egysoros és kétsoros vonal kialakítása, megindulások, járások ütemtartással, fordulások, megállások, utánzó mozgások)
- Tartásjavító és prevenciós gyakorlatok ismerete
- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus utasításainak megfelelően. Egy-egy gyakorlat önállóan is a tananyag ismeretében.
- Járás közben pontosan, fegyelmezetten hajtsák végre a feladatokat. Szereken a járás a biztonságára való törekvés.
- Tudjanak egyenletes iramban 8-10 percig futni. Gyorsfutás 30-60 m-en. □
Ismerjék az álló valamint a térdelőrajttal történő indulást (vezényszavakkal)
- Képes legyen páros és egy lábon negyed és fél fordulattal szökdelni. Ugrókötéllal hajtást végezni előre és hátra.
- Tudjon távolba ugrani nekifutással 60 cm-es elugró sávból.
- Legyen képes a saját dominanciáját (jobb-bal kéz, jobb-bal láb) eldönteni.
- Magasugrási kísérletek, min. 30 cm.
- A megfelelő dobásmód kiválasztása és végrehajtása távolba.
- Célbadobások.
- Tudjon alkalmazkodni a labda méretéhez, súlyához, a repülő labda útjához, ívéhez, irányához és sebességéhez
- Kötélmászás mászókulcsolással mászókötélen 2-3 fogással
- Gurulóátfordulás előre és hátra különböző kiinduló és befejező helyzetekből
- Tarkóállás, híd, lebegőállás, mérlegállás
- Saját testtömeg megtartása függésben és támaszgyakorlatokban
- Fejállási kísérletek, spárgakísérletek, kézállási kísérletek bordásfalnál, kézenátfordulás oldalt kísérletek, bordásfalnál hátsó guggolótámaszból lépegetés kézállásba,
- 2-3 részes szekrényre felguggolás, függőleges repülés, dobantó használatának helyes megismerése
- Bordásfalon térd és lábemelések mellső és hátsó függésben, lengések
- Biztonságos labdavezetés irányváltoztatással és haladással
- Játék közben labdafogás, elkapás, birtoklás és továbbítás
- Játék és magatartási szabályok betartása, támadó és védőmozgások, helyzetfelismerések

- Vívás
- Az évszaknak megfelelő mozgásformák a szabadban
- Lehetőségekhez mérten minél több alternatív, szabadidős tevékenység megismerése
(korcsolya, tollaslabda, floorball, asztalitenisz) + egyéb szabadtéri játékok
- A vizes környezet higiéniai és balesetvédelmi szabályainak ismerete és betartása
- Az elsajátított úszásnem mellett egy további technika alapjainak elsajátítása
- Lemerülés és víz alatt 5-10 mp tartózkodás, vízbeugrások (talpas, fejes) □ Az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás előnyeinek ismerete

5. osztály

Testnevelés tantárgy helye, szerepe és célja 2. (A tanuló maga fogalmazza meg a témával kapcsolatos gondolatait, tanári irányítással) 3. Motorikus és fizikai képességek mérése a, négyütemű fekvőtámasz A tanuló a következő mozgássort hajtja végre: terpeszállás-guggolótámasz-mellső fekvőtámaszguggolótámasz-terpeszállás. (minimum: 1 perc alatt, 10x) b, Karhajlítás-nyújtás mellső fekvőtámaszban A karhajlítás- nyújtás egyenes törzssel végrehajttatva történjen, úgy hogy a mellkas a legmélyebb ponton, szinte érintse a talajt. A feladat teljes kifáradásig tart, a tanuló törekedjen a helyes technikai végrehajtásra. c, Helyből távolugrás A kijelölt vonal mögül, az atlétikai ugrások szabályai szerint történik. Egy próbaugrás után három lehetősége van a tanulónak, hogy a feladatot minél eredményesebben elvégezze. (minimum: 130 cm) 4. Atlétikai mozgások A tanuló ismerje a rövid és hosszú távú síkfutás rajthelyzeteit, tudja alkalmazni azt. (minimum: vezényszavakra történő rajtolások) 5. Gimnasztika és prevenció Tudjon legalább 8, 10 percig folyamatosan gimnasztikai gyakorlatokat végezni utasításos módszerrel, ütemzéssel. minimum: 4, 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatok végrehajtása gyakorlatvezetéssel, a tanuló magától is tudjon olyan bemelegítő, vagy gimnasztikai gyakorlatokat amelyet a tanév során testnevelés órákon végeztek) 6. A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.

6. osztály

- Felszerelés
- Órákon való aktív részvétel
- Fit-test feladatainak kettes szintű teljesítése
- Fiúk: 2000 m futás – 12:00 Medicinlökés (2 kg) – 4,5 m
10-es ugrás – 12 m 90 cm Alden-
próba – 27,2 mp
- Lányok: 2000 m futás – 12:50
Medicinlökés (2 kg) – 4 m

10-es ugrás – 12 m 90 cm

Alden-próba – 28,2 mp

- Tartásjavító és prevenciós gyakorlatok ismerete
- Tudjanak 4-8 ütemű gyakorlatot önállóan összeállítani és társainak bemutatni □ Menet megindítása, megállás. Nyitódás, zárkózás helybenjárással.
- Ismerjék a kéziszert (labda, súlyzó, karika, bot) és szergyakorlatokat (pad, bordásfal, zsámoly)
- Álló-és térdelőrajt, váltások, akadályfutások
- 60 m-es vágtafutás
- Futó és ugróiskola ismerete
- Kislabdahajtás nekifutással (keresztlépéssel)
- Távolugrás guggoló technikával elugrósávból
- Magasugrás lépőtechnikával min. 60 cm
- Talajelemek bemutatása (gurulóátfordulás előre és hátra különböző kiinduló és befejező helyzetekből, tarkóállás, híd, mérlegállás, fejállás, kézenátfordulás oldalt)
- Kézállás kísérletek bordásfalnál, spárgakísérletek, tigrisbukfenc
- Padon, ferdepadon szerek hordása
- 3-4 részes szekrényen guggolóátugrás dobantóval, gurulóátfordulás szekrénytetőn felguggolásból, terpeszleugrás
- Kötélmászás mászókulcsolással mászókötélen
- Röplabda: alkar és kosárérintés szabályos végrehajtása, zsinórlabda szabályainak ismerete, nyitási kísérletek
- Kézilabda: különböző átadási formák ismerete, labdavezetés, kapuralövés, védőmozgás, szabályok ismerete
- Kosárlabda: együtemű-kétütemű megállás, labdavezetés különböző magasságokban, átadások-átvételek, fektetett dobási kísérletek mindkét kézzel, egyéni védekezés, játék egyszerűsített szabályokkal
- Labdarúgás: labdavezetés, labda megállítása, labda átvétele, kapuralövés, játék egyszerűsített szabályokkal, 2-2 elleni játék
- Tudjon alkalmazkodni a labda méretéhez, súlyához, a repülő labda útjához, ívéhez, irányához és sebességéhez
- Az évszaknak megfelelő mozgásformák a szabadban
- Lehetőségekhez mérten minél több alternatív, szabadidős tevékenység megismerése
(korcsolya, tollaslabda, floorball, asztalitenisz, nordic walking, kerékpáros ügyesség)) + egyéb szabadtéri játékok □ Húzások-tolások párokban
- A vizes környezet higiéniai és balesetvédelmi szabályainak ismerete és betartása
- 100 m leúszása tökéletes biztonsággal. 2 úszásnem helyes technikai végrehajtása. Vízbeugrás (talpas, fejes), vízbemerülések.
- Elmélet: Olimpiatörténet, magyar érmesek

8. osztály

Testnevelés tantárgy helye, szerepe és célja 2. (A tanuló maga fogalmazza meg a témával kapcsolatos gondolatait, tanári irányítással) 3. Motorikus és fizikai képességek mérése a, négyütemű fekvőtámasz A tanuló a következő mozgássort hajtja végre: terpeszállás-guggolótámasz-mellső fekvőtámaszguggolótámasz-terpeszállás. (minimum: 1 perc alatt, 15x) b, Karhajlítás-nyújtás mellső fekvőtámaszban A karhajlítás- nyújtás egyenes törzssel végrehajttva történjen, úgy hogy a mellkas a legmélyebb ponton, szinte érintse a talajt. A feladat teljes kifáradásig tart, a tanuló törekedjen a helyes technikai végrehajtásra. c, Helyből távolugrás A kijelölt vonal mögül, az atlétikai ugrások szabályai szerint történik. Egy próbaugrás után három lehetősége van a tanulónak, hogy a feladatot minél eredményesebben elvégezze. (minimum: 150 cm) 4. Atlétikai mozgások A tanuló ismerje a rövid és hosszú távú síkfutás rajthelyzeteit, tudja alkalmazni azt. (minimum: vezényszavakra történő rajtolások) 5. Gimnasztika és prevenció Tudjon legalább 8, 10 percig folyamatosan gimnasztikai gyakorlatokat végezni utasításos módszerrel, ütemzéssel. minimum: 4, 8 ütemű gimnasztikai gyakorlatok végrehajtása gyakorlatvezetéssel, a tanuló magától is tudjon olyan bemelegítő, vagy gimnasztikai gyakorlatokat amelyet a tanév során testnevelés órákon végeztek) 6. A pótvizsgán a megjelenés a tanévre meghatározott testnevelés felszerelésben történjen.

Minimumkövetelmények ének-zene tantárgyból

1-2. osztály

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<ul style="list-style-type: none">– A tanulók 40 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c’-d” hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.– Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes löktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.– A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.– Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.
--	--

5. osztály

1. félév:

- Tudjon 5 népdalt elénekelni emlékezetből 2 versszakkal a tanultak közül
- Ismerje a dalokban előforduló alapvető ritmusértékeket (félérték, negyed, nyolcad, negyed szünet, nyolcad szünet)
- A tanult dalokban található tiszta hangközök felismerése kottából (prím, kvart, kvint, oktáv) Ismerje a régi és új stílusú népdalok legfőbb jellemzőit
- A tanult népi hangszerek felismerése hallás után: citera, cimbalom, tekerőlant, duda

2. félév:

- Tudjon 5 népdalt / egyéb dallamot énekelni emlékezetből 2 versszakkal a tanultak közül
- Ismerje a dalokban előforduló alapvető ritmusértékeket (félérték, negyed, nyolcad, negyed szünet, nyolcad szünet, tizenhatod)
- A tanult dalokban található tiszta hangközök felismerése kottából (prím, kvart, kvint, oktáv)
- Ismerje a tanult zenetörténeti korok főbb jellegzetességeit: őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk; e korok zeneszerzőit (reneszánsz: Lassus, Palestrina; barokk: Vivaldi, Bach, Händel)

6. osztály

1. félév:

- Tudjon 5 népdalt elénekelni emlékezetből 2 versszakkal a tanultak közül
- A tanult dalokban található tiszta hangközök mellett az új hangközök felismerése kottából (kis és nagy szekund, kis és nagy terc)
- Ismerje a dalokban előforduló alapvető ritmusértékeket (félérték, negyed, nyolcad, negyed szünet, nyolcad szünet, tizenhatod) és pontozott ritmusokat (nyújtott és éles)
- A tanult népi hangszerek felismerése hallás után: duda, koboz, tekerőlant, ütőgardon, tárogató

2. félév:

- Tudjon 5 népdalt/ egyéb éneket elénekelni emlékezetből 2 versszakkal a tanultak közül
- Ismerje a bécsi klasszicizmus legfőbb jellemzőit
- Legyen képes összefüggő gondolatot mondani a három bécsi klasszikus zeneszerzőről: Haydn, Mozart, Beethoven
- Fogalomismeret: gregorián, polifon, homofon szerkesztés, lovagi ének, acappella, motetta, madrigál, opera, passió, zenekari művek: vonósnégyes, szimfónia

7. osztály

1. félév:

- Tudjon 3 dalt elénekelni emlékezetből 2 versszakkal a tanultak közül
- Az újabb hangközök felismerése kottából (szextek, szeptimek)
- szolmizáció alkalmazása kottakép segítségével

2. félév:

- Tudjon 4 dalt elénekelni emlékezetből 2 versszakkal a tanultak közül
- Ismerje a romantika stílusjegyeit, műfajait, táncait
- Legyen képes összefüggő gondolatot mondani a tanult romantikus zeneszerzőkről: Schubert, Brahms, Verdi, Erkel Ferenc, Liszt Ferenc, Chopin, Csajkovszkij, Muszorgszkij
- Fogalomismeret: népies műdal, dalciklus, szimfonikus költemény/ programzene, opera
- Zenehallgatásra ajánlott zeneművek felismerése hallás után: 10 alkotás felismerése egy-egy jellemző részlete alapján
 1. Schubert: „Pisztráng”-ötös, 2. Schubert: Pisztráng c. dal, 3-4. Brahms: V. és VI. magyar tánc,
 5. Verdi: Nabucco –Rabszolgák kórusa, 6. Erkel: Hunyadi László –Palotás, 7. Liszt: II. magyar rapszódia, 8. Muszorgszkij: Egy kiállítás képei – Séta-téma, 9. Chopin: Forradalmi etűd, 10. Csajkovszkij: Diótörő – Virágkeringő

8. osztály

1. félév:

- Az első félévben tanult magyar népdalokból tudjon 3 dalt elénekelni kottából
- Ismerje fel a tanult ritmikai elemeket, valamint hangközöket kottakép alapján
- Szolmizáció alkalmazása kottakép segítségével
- A népdalgyűjtés legfontosabb ismérvei (Bartók, Kodály)

2. félév:

- A második félévben tanultak közül 4 dal kifejező éneklése kottából
- Tudja megkülönböztetni a műzenét és a népzenei hangszerek megfigyelésével
- A XX. századi opera: Puccini: Turandot – ismerje a cselekményt, a főszereplőket
- A XX. század legjelentősebb zeneszerzőit ismerje, alkotásukat felismerje (Debussy, Ravel)
- Musical és rockopera a XX. században
- Folklorizmus Bartók és Kodály művészetében
- Zenehallgatásra ajánlott zeneművek felismerése hallás után: 10 alkotás felismerése egy-egy jellemző részlete alapján:
 1. Puccini: Turandot – Nessun dorma, Kalaf áriája, 2. Debussy: Golliwog's cakewalk,
 3. Ravel: Bolero, 4. MacDermot: Hair – Let the Sunshine, 5. F. Loewe: My Fair Lady – Ma éjjel táncolnék, 6. Bartók: Allegro barbaro, 7. Bartók: Este a székelyeknél, 8. Kodály: Fölszállott a páva – zenekari változat, 9. Kodály: Hány János – Tiszán innen, Dunán túl, 10. Ennio Morricone: Volt egyszer egy vadnyugat – „nyitány”